

คู่มือ
หนังสือสั่งการเกี่ยวกับการดำเนินการ
เรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน และขอความเป็นธรรม

**Change
For Good**
.....
เปลี่ยนเพื่อโลกที่ดีกว่า

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คำนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีบทบาทภารกิจสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการพัฒนาและให้คำปรึกษา แนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และการบริหารจัดการ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ และมีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการร้องขอให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะทวีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งกระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์และขอร้องให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ขอความเป็นธรรม และขอให้แก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตลอดจนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จึงได้จัดทำหนังสือคู่มือเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว โดยได้รวบรวมหนังสือสั่งการ และแนวทางการปฏิบัติการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
มีนาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

หน้า

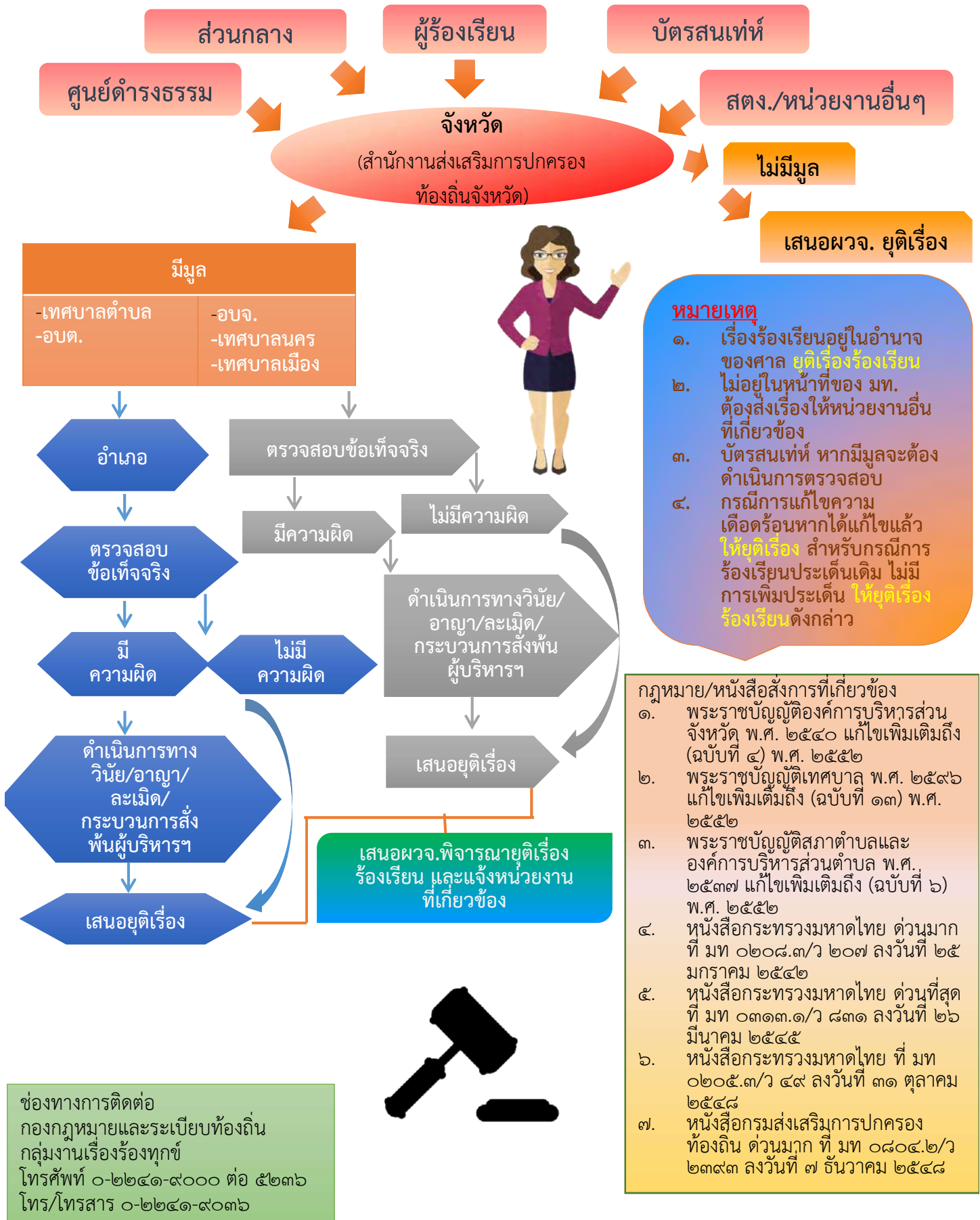
1. การดำเนินการเรื่องร้องเรียนของจังหวัด	ก
2. แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ข
3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0226.2/ว 1872 ลงวันที่ 5 เมษายน 2561 เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ	1
4. คำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ 380/2560 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2560 เรื่อง การมอบอำนาจของอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าปฏิบัติราชการแทน	6
5. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.2/10392 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2550 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10
6. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0219/ว 349 ลงวันที่ 29 มกราคม 2550 เรื่อง แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน	13
7. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0219/ว 349 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2549 เรื่อง การเร่งรัดติดตามเรื่องร้องเรียนผ่านศูนย์ฯ ทักซิณ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการของจังหวัด	15
8. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 3 ลงวันที่ 4 มกราคม 2549 เรื่อง แนวทางการดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมาย	17
9. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท 0804.2/ว 2393 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2548 เรื่อง การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมาย	19
10. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0104.33/ว 6812 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2548 เรื่อง การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมาย	21
11. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0802.5/ว 2249 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2548 เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ	31
12. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 49 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2548 เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ	35
13. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0809.2/ว 1548 ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2548 เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง	36
14. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 2193 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม 2548 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาฎีกาขอพระราชทานพระมหากฤษฎา	37
15. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท 0804.1/ว 1791 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2547 เรื่อง ขอให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยเคร่งครัด	38

	หน้า
16. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0802.5/ว 1707 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2547 เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน เรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย	41
17. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0202.2/349 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2547 เรื่อง ขอให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยเคร่งครัด	50
18. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 3236 ลงวันที่ 28 กันยายน 2547 เรื่อง การขอพระราชทานความเป็นธรรมและการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์	52
19. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/ว 26 ลงวันที่ 17 กันยายน 2547 เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน เรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย	54
20. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนมาก ที่ มท 0205.3/ว 3032 ลงวันที่ 8 กันยายน 2547 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินการ/การเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการ และการแจ้งเตือนเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน	56
21. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนมาก ที่ มท 0205.3/ว 2904 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2547 เรื่อง การดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียนในระดับจังหวัด	58
22. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด ที่ มท 0804.2/ว 2184 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2547 เรื่อง การส่งสำนวนผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงินพิจารณาใช้มาตรการยัดอายัดทรัพย์	60
23. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0801.3/ว 831 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2547 เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ช่องทางกรรณการร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น	63
24. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 1687 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2547 เรื่อง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน	64
25. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่สุด ที่ มท 0804.1/ว 621 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2547 เรื่อง การชักซ้อมมาตรการเกี่ยวกับการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	66
26. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนมาก ที่ มท 0804/ว 1219 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2546 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสอบสวนข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน	73
27. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 3087 ลงวันที่ 9 กันยายน 2546 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสอบสวนข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน	75
28. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 1861 ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2546 เรื่อง มาตรการและแนวทางการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพล	77
29. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด ที่ มท 0810.2/ว 583 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546 เรื่อง การพิจารณาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพฤติการณ์การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด	81

	หน้า
45. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0209/ว 2064 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2537 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน	120
46. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0204/ว 1313 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2524 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน	121
47. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 1309/ว 614 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2524 เรื่อง การแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวน	122
48. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 1309/ว 1599 ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2523 เรื่อง การแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวน	124
49. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0307/ว 568 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2513 เรื่อง การปรับปรุงงานเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์	126
50. คณะผู้จัดทำ	

การดำเนินการเรื่องร้องเรียนของจังหวัด

ก

แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน การปฏิบัติหน้าที่และความประพฤติของผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา คุณสมบัติของผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญา หรือสัมปทานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

พฤติการณ์การกระทำความผิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- ๑) ทุจริตต่อหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
- ๒) เรียก รับ เงิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้อื่น เพื่อแลกกับการเข้าเป็นคู่สัญญากับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) มีพฤติกรรมทุจริตโครงการที่ได้รับงบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- ๔) จัดซื้อจัดจ้างไม่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ
- ๕) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๖) ให้สินบนแก่สมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อแลกกับการสนับสนุนร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น
- ๗) เบียดบังเอาเงินหรือทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปใช้ส่วนตัว
- ๘) ปลอมลายมือในเช็คและนำไปเบิกเงินไปใช้ส่วนตัว
- ๙) หักค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่โดยมิชอบ
- ๑๐) เบิกจ่ายค่าจ้าง/ค่าล่วงเวลาอันเป็นเท็จ
- ๑๑) เงินขาดบัญชี
- ๑๒) ได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วแสวงหาประโยชน์
- ๑๓) ไม่ดำเนินคดีกับผู้บุกรุกที่สาธารณะหรือกระทำความผิดทางอาญา
- ๑๔) ลงโทษทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- ๑๕) ปลอมรายงานการประชุมสภาท้องถิ่นเป็นเหตุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสียหาย
- ๑๖) จัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณเสนอต่อนายอำเภอไม่ตรงกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่เสนอต่อสภาท้องถิ่น

๑๗) เดินทางร่วมกับคณะอบรมตงาน แต่หลบเลี่ยงไปที่อื่นไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ๑๘) เปลี่ยนแปลงโครงการใหม่ที่ไม่มีในข้อบัญญัติ
- ๑๙) นำที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้กับประชาชนเช่าโดยมิชอบ
- ๒๐) ไม่ยอมลงนามในเช็คเพื่อคืนเงินหลักประกันสัญญาทำให้ผู้รับจ้างเสียหาย
- ๒๑) เล่นการพนันในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ (ไปศึกษาดูงาน)

ขั้นตอนการดำเนินการ

๑) เมื่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับเรื่องร้องเรียนจากศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ ก็ต้องวิเคราะห์และสรุปประเด็นที่ร้องเรียนให้ถูกต้องครบถ้วน

๒) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งจังหวัดตรวจสอบ โดยกรณีร้องเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีร้องเรียนเทศบาล ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรณีร้องเรียนองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๗ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้รายงานผลการดำเนินการในเบื้องต้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ร้อง (ถ้ามี) ทราบ

๓) เมื่อจังหวัดได้รับเรื่องร้องเรียนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หน่วยงานอื่น ๆ หรือกรณีผู้ร้องได้ร้องเรียนโดยตรงต่อจังหวัด กรณีของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้จังหวัดส่งเรื่องให้อำเภอตรวจสอบข้อเท็จจริง

สำหรับกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ให้จังหวัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสอบสวนปากคำผู้เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว

๔) กรณีผลการตรวจสอบไม่มีมูล ให้จังหวัดพิจารณายุติเรื่องร้องเรียน พร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ร้องด้วย

๕) กรณีผลการตรวจสอบมีมูล ให้จังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา ดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย และทางปกครองกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) การดำเนินการทางแพ่งให้มีการดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอน ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒) การดำเนินการทางอาญาให้มีการแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

(๓) การดำเนินการทางวินัยให้มีการดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ประกาศคณะกรรมการกลางเทศบาล และประกาศ คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๔) การดำเนินการทางปกครอง หากผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นเกี่ยวข้องด้วย ให้ดำเนินการเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการสภาท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔

๖) รายงานผลการดำเนินการตามข้อ ๕ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ

๗) กรณีไม่มีการกระทำความผิดตามที่มีการร้องเรียนให้พิจารณายุติเรื่องร้องเรียน พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ร้องเรียนทราบด้วย

๘) ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่าเรื่องร้องเรียนอยู่ในอำนาจของศาล ให้ยุติเรื่องร้องเรียน เนื่องจากได้มีการนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว คู่กรณีย่อมมีหลักประกันในความยุติธรรม และสิทธิในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในชั้นกระบวนการพิจารณาของศาลอย่างเพียงพอ เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดีเบ็ดเสร็จเด็ดขาดประการใดย่อมส่งผลผูกพันคู่กรณีและหรือรัฐให้ปฏิบัติตาม ฝ่ายบริหารไม่สามารถมีอำนาจเข้าไปก้าวกาลังใด ๆ ได้ เนื่องจากอาจเป็นการละเมิดอำนาจศาล

๙) กรณีเรื่องร้องเรียนมิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ให้พิจารณาว่า เรื่องราวร้องทุกข์ดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ให้ส่งเรื่องให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานนั้นพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร และแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบโดยตรง (ถ้ามี) พิจารณาสั่งยุติเรื่องดังกล่าวและจำหน่ายออกจากสารบบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน หรือผลการพิจารณาสามารถนำไปแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนความเสียหาย หรือยุติข้อขัดแย้งใด ๆ ในพื้นที่ก็ให้ติดตามผลจากส่วนราชการนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องจนกว่าจะได้ข้อยุติที่ชัดเจน

๑๐) กรณีเรื่องร้องเรียนเป็นบัตรสนเท่ห์ให้นำหลักการพิจารณาบัตรสนเท่ห์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ มาเป็นหลักพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่ได้รับในเบื้องต้นว่า ถ้าหากมีลักษณะเข้าข่ายบัตรสนเท่ห์ตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนด ให้ไม่รับเรื่องไว้พิจารณาและจำหน่ายเรื่อง ออกจากสารบบ แต่หากปรากฏหลักฐาน กรณีแวดล้อมชัดเจน ตลอดจนพยานบุคคลแน่นอนก็ให้ดำเนินการ

ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ มิใช่เพียงพิจารณาเพียงแต่ว่าผู้ร้องมิได้ลงลายมือชื่อ ชื่อตัวและชื่อสกุลก็จะเข้าข่ายบัตรสนเท่ห์ดังกล่าว หรือหากมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานถึงจะเข้าข่ายบัตรสนเท่ห์ ให้เร่งแจ้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

๑๑) เมื่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับรายงานผลการดำเนินการจากจังหวัด ก็จะต้องตรวจสอบว่า ประเด็นครบถ้วนหรือไม่

๑๒) หากผลการตรวจสอบของจังหวัดไม่ครบถ้วน ก็แจ้งให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าว

๑๓) หากผลการตรวจสอบมีประเด็นครบถ้วน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นต้องสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็นของจังหวัด โดยแยกเป็นรายประเด็น ดังนี้

(๑) หากปรากฏผลการตรวจสอบว่าไม่มีมูล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะพิจารณาให้ยุติเรื่อง

(๒) หากปรากฏผลการตรวจสอบว่ามีมูล กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะพิจารณาการดำเนินการของจังหวัดว่า ได้มีการดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย และทางปกครองกับผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วหรือไม่ ซึ่งหากจังหวัดได้ดำเนินการครบถ้วนและถูกต้องแล้ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็จะพิจารณาให้ยุติเรื่อง

มาตรการในการแก้ไขการร้องเรียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบกำหนดไว้โดยเคร่งครัด

๒) กรณีพบว่าการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้ที่เกี่ยวข้องในทางแพ่ง ทางอาญา ทางวินัย และทางปกครอง โดยเคร่งครัดอย่างเด็ดขาดและรวดเร็ว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขยายวงกว้างขึ้น และทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด

๓) การปลูกจิตสำนึกให้ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น มีคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงการเป็นเจ้าหน้าที่ที่ดี และมีทัศนคติที่ถูกต้อง การทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

๔) ส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำ “หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้ในการดำรงวิถีชีวิตและการปฏิบัติงานในหน้าที่

๕) เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยม ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ยึดหลักธรรมาภิบาล (๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักความโปร่งใส ๔) หลักการมีส่วนร่วม ๕) หลักความรับผิดชอบ ๖) หลักความคุ้มค่า)

๖) ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชู องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่มีการทุจริต เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ

๗) เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคประชาชนให้เป็นกลไกในการตรวจสอบ ถ่วงดุล รวมถึงการสร้างหลักประกันความปลอดภัย ในการแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสในการป้องกันและปราบปราม การทุจริต เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดซื้อจัดจ้าง การประชุมสภาท้องถิ่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นต้น

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๒๖.๒/ว ๑๙๗๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

01

๕ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๖๕

ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเสนอ ดังนี้

๑. รับทราบมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเสนอตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ตามที่เลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติเสนอ

๒. ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการอย่างเคร่งครัด และให้ใช้กับกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความผิดเพราะปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จนเกิดความเสียหายแก่ทางราชการด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จึงขอให้จังหวัดยึดถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัครชัย พรหมเลิศ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๒๕ ๕๕๒๑

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๖๕

842
30 มี.ค. 2561
13.๐๐

อำนาจหน้าที่
วันที่ 1650 02
วันที่ 30 มี.ค. 2561
เวลา
กระทรวงมหาดไทย

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ส่วนที่ ๒๔
ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

ด้วยคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอเรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
และประพฤติมิชอบในระบบราชการ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑ ลงมติว่า

๑. รับทราบมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ
ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติเสนอมาตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ตามที่เลขาธิการ
คณะรักษาความสงบแห่งชาติเสนอ

๒. ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการอย่างเคร่งครัด และให้ใช้กับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีความผิดเพราะปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จนเกิดความเสียหายแก่ทางราชการด้วย

จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัธน์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐102/ 2448

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

กองพัฒนาศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๔๓ (ผู้ช่วยฯ), ๑๖๓๒ (บุกร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

(ผู้ช่วยฯ/บุกร)

(นายพงศ์กร กาญจนะจิตร)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

30 มี.ค. 2561

พ.บ. (ร.บ.) ๒๐ มี.ค. ๖๑
ลงท. จิตกรรณ ๓๐ มี.ค. ๖๑

ด่วนที่สุด
ที่ คสช(สลช)/๖๕

03

ส่วนอำนวยการ สำนักเลขาธิการ
คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
กองบัญชาการกองทัพบก
ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี/หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์การดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบป้องกันและปราบปรามการทุจริต
และประพฤติมิชอบในระบบราชการ

ด้วยคณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การผลักดันนโยบายในเรื่อง
การป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริม
ให้มีการปฏิรูปในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน และมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤต
มิชอบในระบบราชการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ประกอบกับมาตรา ๔๒ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีมติให้แจ้งคณะรัฐมนตรีรับทราบหลักเกณฑ์การดำเนินการเพื่อประโยชน์
ในการตรวจสอบป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ เพื่อดำเนินการ
ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(เฉลิมชัย สิทธิสาท)

ผู้บัญชาการทหารบก/เลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

สืบมาถูกตั้ง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

ผู้ช่วยราชเลขาฯ และโฆษกสำนักเลขาธิการ

แผนกนโยบายและแผน ส่วนอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๐๑๑๖, ๐ ๘๔๙ ๔๑๑ ๑๓๕

๒๘ มี.ค. ๒๕๖๓

มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีนโยบายสำคัญและเร่งด่วนในการป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นที่เชื่อมั่นและไว้วางใจของประชาชน ซึ่งแม้ที่ผ่านมารัฐบาลจะได้กำหนดมาตรการในการขับเคลื่อนการดำเนินการเรื่องดังกล่าวให้เกิดผลมาอย่างต่อเนื่อง แต่จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏทั้งจากข้อร้องเรียนและผลการตรวจสอบการทุจริตในระบบราชการ แสดงให้เห็นว่ายังคงมีความจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาและถ่วงดุลป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระบบราชการอย่างจริงจังและเข้มงวด เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กระบวนการยุติธรรม และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจแก่ประชาชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดิน และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๕๖ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในระบบราชการดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกรณีที่มิมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน แล้วรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการและรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อรับทราบทันที และให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยหรือทางอาญาโดยเร็วซึ่งจะต้องให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ในระหว่างนี้ให้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อทราบเป็นระยะตามความเหมาะสม

กรณีที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่ามีความผิดฐานทุจริต และเป็นกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน แม้ผลการตรวจสอบยังไม่อาจสรุปความผิดได้ชัดเจนถึงขั้นชี้มูลความผิด ให้พิจารณาปรับย้ายข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องไปดำรงตำแหน่งอื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและป้องกันการกระทำที่อาจมีผลต่อการตรวจสอบโดยเร็ว และในกรณีที่เป็นเรื่องร้ายแรงหรือมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและไว้วางใจของประชาชน ให้เสนอให้มีการย้ายหรือโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในอัตรากำลังชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษในส่วนกษัตริย์มนตรี และดำเนินการตามมาตรการที่กำหนดขึ้นตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๕๕ เรื่อง มาตรการแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ระหว่างการถูกตรวจสอบ และการกำหนดกรอบอัตรากำลังชั่วคราว ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ หรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๘/๒๕๕๕ เรื่อง มาตรการแก้ปัญหาเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐและการกำหนดกรอบอัตรากำลังชั่วคราวลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๔ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ ในกรณีที่ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่ามีความผิดฐานควรเชื่อได้ว่าสามารถสรุปความผิดได้ชัดเจนถึงขั้นข้อมูลความผิด ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการทางวินัยต่อข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาดโดยเร็ว และให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการและรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อทราบความคืบหน้าและเร่งรัดการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ อาจพิจารณาให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนหรือออกจากตำแหน่งก็ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และในกรณีที่พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญาด้วย ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อพิจารณาดำเนินคดีโดยทันที

กระบวนการพิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้องตามกฎหมาย แต่ให้เร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วโดยพิจารณาจัดลำดับตามความสำคัญ ความสนใจของประชาชน และมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง แต่ไม่ถึงขั้นให้ปลดออกจากราชการหรือไล่ออกจากราชการ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการปรับย้ายจากตำแหน่งเดิม และห้ามปรับย้ายกลับไปดำรงตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะเดิม หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นภายในเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่มีการลงโทษทางวินัย

ข้อ ๓ การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล หรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ทำให้การปฏิบัติราชการเกิดความล่าช้าหรือไม่มีประสิทธิภาพซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ให้ถือเป็นการผิดที่ต้องพิจารณาให้มีการย้ายหรือโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นตามข้อ ๑ วรรคสองด้วย

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยาน หรือผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสในการตรวจสอบอย่างเหมาะสม เพื่อให้การได้รับข้อมูลและหลักฐานในการดำเนินการต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกรณีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่าการจงใจให้ข้อมูลเพื่อใส่ร้ายหรือบิดเบือนข้อมูลเพื่อให้มีการดำเนินการที่เป็นผลร้ายต่อบุคคลอื่น ให้พิจารณาดำเนินการลงโทษบุคคลดังกล่าวอย่างเด็ดขาดด้วย

ข้อ ๕ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้โดยเคร่งครัดตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

คำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ที่ ๓๔๐ /๒๕๖๐

เรื่อง การมอบอำนาจของอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ปฏิบัติราชการแทน

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีคำสั่ง ที่ ๓๓๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ มอบอำนาจให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น นั้น

เพื่อให้การปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อราชการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงยกเลิกคำสั่ง ที่ ๓๓๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ เฉพาะเรื่องตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งฯ ดังกล่าว ในลำดับที่ ๕ ๘ ๙ ๑๐ และ ๑๑ และมอบอำนาจให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้

ราชการหรือกิจการใดที่รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ได้ดำเนินการตามอำนาจที่ได้รับมอบดังกล่าวไปแล้ว ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ตรวจสอบและใช้ดุลพินิจ ถ้าเห็นว่าเรื่องใดควรนำเสนออธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ก็ให้ประทับข้อความ "นำเสนออธิบดี" และลงชื่อกำกับก่อนเสนออธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อทราบต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

บัญชีการมอบอำนาจของอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ปฏิบัติราชการแทน
แบบท้ายคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๓๔๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับ ที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการ แทน	มอบอำนาจโดยอาศัยอำนาจ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	หมายเหตุ
๑	การอนุมัติเบิกเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และ การศึกษาของบุตรข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ	๑. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิก จ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๙ (๑) และข้อ ๑๐ ๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๔ (๑) และข้อ ๑๖	๑. มอบอำนาจให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่นมีอำนาจอนุมัติเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาล และการศึกษาของบุตรข้าราชการ ลูกจ้าง ประจำ และผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นกรณีปกติและ ไม่มีปัญหา ครั้งหนึ่งตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ๒. มอบอำนาจให้ผู้อำนาจการกองคลังมีอำนาจอนุมัติ เบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และ การศึกษาของบุตรข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้รับ เบี้ยหวัดบำนาญ ซึ่งเป็นกรณีปกติและไม่มีปัญหา ครั้งหนึ่ง ภายในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท	
๒	การอนุญาตการลาป่วย และลากิจ ของข้าราชการ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๘ วรรคสี่ ข้อ ๑๘ และ ข้อ ๒๑	มอบอำนาจให้ผู้อำนาจการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าปฏิบัติราชการแทนในการอนุมัติ อนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดสำนัก กอง หรือส่วน ราชการที่เทียบเท่า ขอลาป่วยเกิน ๖๐ วัน แต่ไม่เกิน ๑๒๐ วัน หรือขอลากิจเกิน ๓๐ วัน แต่ไม่เกิน ๔๕ วัน	รายงานผู้มอบอำนาจ ภายใน ๑๕ วันนับแต่ ดำเนินการ

บัญชีการมอบอำนาจของอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ปฏิบัติราชการแทน
แบบท้ายคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๓๘๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับ ที่	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการ แทน	มอบอำนาจโดยอาศัยอำนาจ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	หมายเหตุ
๓	การลงนามในหนังสือตอบข้อหารือ	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ ๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๑	มอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกกฎหมายและระเบียบ ท้องถิ่นปฏิบัติราชการแทนในการลงนามในหนังสือ ราชการที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของกองกฎหมาย และระเบียบท้องถิ่นในกรณี ๑. การตอบข้อหารือนั้น ได้เคยมีหนังสือตอบหรือ หนังสือแจ้งเวียนให้ทราบแล้ว ๒. การตอบข้อหารือนั้น ได้มีคำวินิจฉัยของที่ปรึกษา กฎหมายกระทรวงมหาดไทย หรือของคณะกรรมการการ ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย หรือของ คณะกรรมการกฤษฎีกา หรือของศาลปกครอง หรือของ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำพิพากษาไว้แล้ว	รายงานผู้มอบอำนาจ ภายใน ๑๕ วันนับแต่ ดำเนินการ
๔	การลงนามในหนังสือส่งเรื่อง ร้องเรียนให้จังหวัดดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง และ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ ๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๑	มอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกกฎหมายและระเบียบ ท้องถิ่นปฏิบัติราชการแทนในการลงนามในหนังสือ ราชการที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของกองกฎหมาย และระเบียบท้องถิ่นในการส่งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (ยกเว้นรูปแบบกรุงเทพมหานคร) ที่มีผู้ร้องเรียน หรือที่ส่วนราชการอื่นๆ แจ้งต่ออธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อให้จังหวัด ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการตาม อำนาจหน้าที่	รายงานผู้มอบอำนาจ ภายใน ๑๕ วันนับแต่ ดำเนินการ

บัญชีการมอบอำนาจของอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ปฏิบัติราชการแทน
แบบท้ายคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๓๔๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับ	อำนาจที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	มอบอำนาจโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ	ลักษณะงานที่มอบให้ปฏิบัติราชการแทน	หมายเหตุ
๕	การลงนามในหนังสือขอให้จังหวัด ส่งเอกสารเพิ่มเติม หรือสอบสวน ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๘ ๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๑	มอบอำนาจให้ผู้ช่วยราชการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่นปฏิบัติราชการแทนในการลงนามในหนังสือราชการที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของกองกฎหมาย และระเบียบท้องถิ่นในการมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เนื่องจากจังหวัดส่งเอกสารให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ไม่ครบถ้วน หรือสอบสวนข้อเท็จจริงไม่ครบตามประเด็นที่ร้องเรียน	รายงานผู้มอบอำนาจ ภายใน ๑๕ วันนับแต่ ดำเนินการ
๖	การลงนามในแบบรายงานการโอน เปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวด ของส่วนราชการ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๕	มอบอำนาจให้ผู้ช่วยราชการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน เป็นผู้ลงนามแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในแบบรายงานการโอนเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวดของส่วนราชการ (แบบ ง. ๒๕๑) ในรายการเพื่ออธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้อนุมัติหรือให้ความ เห็นชอบในการโอนเปลี่ยนแปลงรายการเงินประจำงวด ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	รายงานผู้มอบอำนาจ ภายใน ๑๕ วันนับแต่ ดำเนินการ

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0804.2/10392

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

16 ตุลาคม 2550

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0313.1/ว 831 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2545

2. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.1/ว 621 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2547

3. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.2/ว 2184 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2547

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บัญชีเรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของจังหวัด จำนวน 1 ชุด

2. แบบรายงานการส่งสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ จำนวน 2 แผ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จังหวัดถือปฏิบัติและรายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกวันที่ 5 ของทุกเดือน รวมทั้งประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนกรณีเป็นเรื่องมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือมูลเหตุอื่นใดที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (5) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีวงเงินตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปตามข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพิจารณาใช้มาตรการยึดอายัดทรัพย์สินอีกทางหนึ่ง และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นส่งให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงและอยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของจังหวัด จำนวน เรื่อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และมีแนวโน้มที่จะทวีเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ตรงตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และไม่ปรากฏผลการดำเนินการของจังหวัดเกี่ยวกับการส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริง

แบบรายงานการส่งส่วนการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพิจารณาใช้มาตรการยัดอายัดทรัพย์

จังหวัด .....

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.2/ ลงวันที่ ตุลาคม 2550

ลำดับ	ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ผู้ถูกกล่าวหา / ตำแหน่ง	พฤติการณ์กระทำความผิด	วงเงิน	หมายเหตุ

หมายเหตุ ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นไป

แบบรายงานการส่งสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น
ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพิจารณาใช้มาตรการยึดอายัดทรัพย์สิน

จังหวัด .....

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท.0804.2/ ลงวันที่ ตุลาคม 2550

ลำดับ	ชื่อองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น	ผู้ถูกกล่าวหา / ตำแหน่ง	พฤติการณ์กระทำความผิด	วงเงิน	หมายเหตุ

หมายเหตุ ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2545 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2550

ที่ มท ๐๒๑๕/ว ๓๔๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัมรินทร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย คำนวณมาก ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๒๕๐๔๐ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๕/ว ๐๑ ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจ สบายและประชาชนร่วมเย็นเป็นสุข ซึ่งการดำเนินการนโยบายดังกล่าวได้กำหนดให้งาน “ศูนย์ดำรงธรรม” เป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนนโยบายให้บรรลุวัตถุประสงค์ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหายุติธรรมและประเพณีนิยมที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รวมถึงปัญหาความเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน และฟื้นฟูระบบคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาล ในการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดให้พร้อมรับต่อการเป็นกลไกการขับเคลื่อน ให้เกิดผลในการปฏิบัติอย่างสมบูรณ์จึงให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญในเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน โดยมอบหมายให้สำนักงานจังหวัดรับผิดชอบงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่รับผิดชอบสายงานด้านปกครองเป็นผู้รับผิดชอบกำกับ ดูแล ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดอย่างชัดเจนและอย่างเป็นระบบครบวงจร

๒. ปรับปรุงช่องทางการรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน ที่เปิดให้บริการประชาชนเพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน ไม่ว่าจะผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของจังหวัด เช่น เว็บไซต์ของจังหวัด ของกระทรวงมหาดไทย (www.mahadithai.com) หรือของรัฐบาล รวมทั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารและรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน ผ่านระบบ Call Center หมายเลขโทรศัพท์ 1567 จะต้องมีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ดูแล รักษาระบบให้ใช้งานได้ตลอดเวลา และมีประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนให้มีการอบรม พัฒนาฝึกฝนบุคลากร ผู้รับผิดชอบสับเปลี่ยนหมุนเวียนใช้เครื่องมือตามช่องทางดังกล่าวได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

/๓ ให้ศูนย์ดำรงธรรม...

๓. ให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเรื่องราวร้องทุกข์ (Database) และระบบ E-inspection เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบรับเรื่องราวร้องทุกข์ / ร้องเรียน ระบบติดตามงาน ระบบการสืบค้นข้อมูล การจัดเก็บที่เป็นระบบให้สามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนของประชาชนได้

๔. ให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดดำเนินการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุก เพื่อให้สังคมและประชาชนทั่วไปได้รับทราบบทบาทและผลการดำเนินงานอย่างกว้างขวาง โดยขอสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำประชาสัมพันธ์ทางสื่อโฆษณา ป้ายประชาสัมพันธ์และกิจกรรมสนับสนุนในรูปแบบอื่นๆ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ทั้งนี้จะได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยตรวจติดตามการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อารีย์ วงศ์อารยะ

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย

โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๒๒๑๕ , ๕๐๕๕๔

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๖๘๓๘

ที่ มท 0219/ว 349

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษะ งาม กทม.10200

10 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง การเร่งรัดติดตามเรื่องร้องเรียนผ่านศูนย์ฯ ทักซิณ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการของจังหวัด
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่ ๒๒๓ ที่ มท 0219/ว 2293 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2547
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ มท 0219/ว 4 ลงวันที่ 11 มกราคม 2549

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางสรุปรายงานผลการดำเนินการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ผ่านศูนย์ฯ ทักซิณ
หน้าบ้านพักผู้ว่าราชการจังหวัด และหน้าบ้านพิษณุโลก จำแนกตามรายจังหวัด

ตามที่ให้ทุกจังหวัดรายงานผลการดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนและการแก้ไขปัญหา
ผ่านศูนย์ฯ ทักซิณ รับเรื่องร้องเรียนของประชาชน ทั้งจากหน้าบ้านพักผู้ว่าราชการจังหวัด และหน้า
บ้านพิษณุโลก กรุงเทพมหานคร ให้ทราบและได้นำผลการดำเนินการของจังหวัดต่าง ๆ ประมวลผลใน
ภาพรวมนำกราบบังคมทูลและคณะรัฐมนตรี จนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา 1 ปี 7 เดือน
ปรากฏว่า มีเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น 22,057 เรื่อง ซึ่งจังหวัดต่าง ๆ สามารถประสานการแก้ไขปัญหาเรื่อง
ร้องเรียนได้ 14,339 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 65 ยังมีเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ 7,538 เรื่อง คิดเป็น
ร้อยละ 35 และขอให้จังหวัดให้ความสำคัญที่จะเร่งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้หมดสิ้นไป
โดยเร็ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการต่อข้อร้องเรียนที่ประชาชน
ร้องเรียนผ่านศูนย์ฯ ทักซิณ รับเรื่องร้องเรียนของประชาชน มีการตอบสนองข้อร้องเรียนอย่างรวดเร็ว
มีประสิทธิภาพ และสามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง จึงให้ทุกจังหวัด
ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการเร่งรัดติดตามเรื่องร้องเรียนตามแนวทาง ดังนี้

1. แยกแยะและตรวจสอบ ให้จังหวัดคัดแยกและตรวจสอบข้อร้องเรียนต่าง ๆ ว่า
เรื่องร้องเรียนแต่ละเรื่องเป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับกลุ่มประเด็นปัญหาใด อยู่ในความรับผิดชอบของส่วน
ราชการใด ขอให้ส่วนราชการนั้นๆ เร่งประสานการแก้ไขปัญหาร่วมกับอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นแล้วแต่กรณี

2. การชี้แจงตอบข้อมูลแก่ผู้ร้องทันทีเท่าที่ตอบได้ กรณีเรื่องร้องเรียนที่ส่วนราชการ
หรือหน่วยงานสามารถชี้แจงหรือตอบให้ผู้ร้องเข้าใจได้ โดยไม่ต้องมีการสอบสวนหรือตรวจสอบข้อเท็จจริง
ขอให้รีบดำเนินการแจ้งให้ผู้ร้องทราบโดยเร็วในทันที

3. เรื่องที่เกินความสามารถที่จังหวัดจะดำเนินการได้ กรณีเรื่องร้องเรียนที่จำเป็นต้อง
แก้ไขโดยส่วนราชการบริหารส่วนกลาง หรือเรื่องที่เกิดความสามารถที่จังหวัดจะดำเนินการได้ ก็ให้
ขอความร่วมมือจากส่วนราชการในส่วนกลางสนับสนุนการแก้ไขปัญหาโดยตรง หรือรายงานให้
กระทรวงมหาดไทยทราบเพื่อประสานกับส่วนราชการดังกล่าวต่อไป

4. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการ ให้จังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนโดยมอบหมายให้ รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่กำกับดูแลส่วนราชการที่รับผิดชอบการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนเป็นประธาน เพื่อประชุมพิจารณาเร่งรัดการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว จัดเก็บที่เป็นระบบ ให้สามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนของประชาชนได้

5. เป้าหมายการดำเนินการ ให้จังหวัดเร่งแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนผ่านศูนย์ฯ ทักซิณ ทั้งจากหน้าบ้านพักผู้ว่าราชการจังหวัด และหน้าบ้านพิษณุโลก กรุงเทพมหานคร ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้เหลือไม่เกินร้อยละ 10 ภายในวันที่ 30 กันยายน 2549 โดย

5.1 จังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างดำเนินการไม่เกินร้อยละ 10 ของเรื่อง ร้องเรียนทั้งหมด ขอให้เร่งดำเนินการให้ลดลงหรือรักษาระดับคุณภาพในการทำงานให้อยู่ในเป้าหมาย

5.2 จังหวัดที่มีเรื่องร้องเรียนที่อยู่ระหว่างดำเนินการเกินกว่าร้อยละ 10 ของเรื่อง ร้องเรียนทั้งหมด ขอให้เร่งรัดติดตามเรื่องร้องเรียนที่ค้าง/อยู่ระหว่างดำเนินการให้เหลือไม่เกินเป้าหมาย ดังนี้

- ภายในเดือนเมษายน 2549 ร้อยละ 25 ของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด
- ภายในเดือนมิถุนายน 2549 ร้อยละ 15 ของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด
- ภายในเดือนกันยายน 2549 ร้อยละ 10 ของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด

กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ร้องเรียน เป็นส่วนสำคัญในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชนผู้เดือดร้อน ซึ่งจักต้องตอบสนองต่อข้อ เรียกร้องและความต้องการด้วยความรวดเร็วทันทีที่ได้รับ รวมทั้งแจ้งตอบข้อร้องเรียนไปยังผู้ร้องโดยตรง ด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ อาทิ แจ้งตอบทางจดหมาย โทรศัพท์ หรือ ลงไปพบปะเยี่ยมเยียนครอบครัวผู้ร้องที่บ้าน หรือดำเนินการพร้อมคาราวานแก่ใจ โดยการเร่งรัด ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยถือเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติราชการ เช่นเดียวกับงานนโยบายสำคัญ เช่น การดูแลรักษาดินไม้ การบริหารงบประมาณ การแก้ไขปัญหา ความยากจน ปัญหายาเสพติด เป็นอาทิ ฉะนั้น จึงต้องการผลสัมฤทธิ์และมีการรายงานตรงเวลาและ สม่าเสมอ

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการโดยด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุจิต ปัจฉินันท์

(นายสุจิต ปัจฉินันท์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงมหาดไทย

โทร 0 2223 2215 , 50994

โทร 0 2222 6838

ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัมรินทร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๔ มกราคม ๒๕๔๕

เรื่อง แนวทางการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมาย

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม

และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรี แจ้งหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมาย หรือเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศที่ประชาชนอื่น คำร้องต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาหรือตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและผู้ร้องมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรให้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ และได้กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑) ในเบื้องต้นให้ถือเป็นความลับของทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง

๒) ส่งสำเนาเรื่องโดยปกปิดชื่อผู้ร้องให้ส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในทางลับ

๓) ให้ส่วนราชการและหน่วยงานเจ้าของเรื่องแจ้งให้ผู้ร้องกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้ทราบในทางลับ หลังจากได้รับเรื่องและภายหลังจากการสืบสวนไม่เกิน ๑๕ วัน โดยหากปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดกฎหมายบ้านเมืองให้ดำเนินคดีอาญา และถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัยให้ดำเนินการสอบสวนหรือตั้งคณะกรรมการสอบสวนไปตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

๔) ให้มีการคุ้มครองผู้ร้องและผู้เกี่ยวข้อง อย่าให้ต้องได้รับภัยหรือความไม่ชอบธรรมซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน รวมทั้งให้มีการพิจารณาดำเนินการเป็นพิเศษเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ/กรณีที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้ร้อง/กรณีที่เกี่ยวข้องกับคดีหรือทำให้เป็นคดีความได้และกรณีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

/ จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดังกล่าวให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ราชการเสียหายให้มีการดำเนินการทางวินัยต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สุจริต ปังฉิมพันธ์

(นายสุจริต ปังฉิมพันธ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๑ ๑๑๓๓ (มท) ๕๐๔๕๘

ด่วนมาก

ที่ มท 0804.21 / 2393

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300

7 ธันวาคม 2548

เรื่อง การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมาย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0104.33/ว 6812 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2548

จำนวน 1 ชุด

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า เลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เชิญรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (พลโท ปรีชา วรรณรัตน์) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน และคณะกรรมการติดตามและประสานงานตามการสั่งการของนายกรัฐมนตรี (กตส.นรม.) บ้านพิษณุโลก ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี และมีบัญชาให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ รวมทั้งกำกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ร้องและผู้เกี่ยวข้อง มิให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรมจากการร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายดังกล่าว ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร้องมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรให้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 และกำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ให้เบื้องต้นให้ถือเป็นความลับของทางราชการ หากเป็นบัตรสนทนาก็ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอน
2. ส่งสำเนาเรื่องโดยปกปิดชื่อผู้ร้องให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในทางลับ
3. ขอให้ส่วนราชการและหน่วยงานเจ้าของเรื่องแจ้งให้ผู้ร้องกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบในทางลับ หลังจากได้รับเรื่องและภายหลังการสืบสวนไม่เกิน 15 วัน โดยหากปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดกฎหมายบ้านเมืองให้ดำเนินคดีอาญา และถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535
4. ให้มีการคุ้มครองผู้ร้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น โดยประสานขอความร่วมมือให้

ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้มีการพิจารณาคำเนินการเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง ดังนี้

4.1 กรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

4.2 กรณีที่อาจมีผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้ร้อง

เห็นควรสรุปสาระสำคัญตามคำร้องเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะสามารถนำไปพิจารณาคำเนินการต่อไปได้ โดยไม่นำส่งเอกสารคำร้องต้นฉบับ รวมทั้งหากมีความจำเป็นเห็นควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การคุ้มครองผู้ร้องเป็นพิเศษรายกรณีด้วย ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมให้พิจารณาเป็นรายกรณี

4.3 กรณีที่อาจเกี่ยวข้องกับคดีหรือทำให้เป็นคดีความได้

เห็นควรแจ้งรายละเอียดเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะสามารถนำไปพิจารณาคำเนินการต่อไปได้ โดยอาจมีการปกปิดข้อความตามคำร้องบางส่วนด้วยก็ได้ ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมให้พิจารณาเป็นรายกรณี

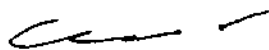
4.4 กรณีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เห็นควรส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการที่สูงหรือเหนือกว่าส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกร้อง และส่งเรื่องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนเรื่องร้องเรียนของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะด้วย

ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว ให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ราชการเสียหาย เห็นควรให้มีการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัด อนึ่ง กรณีที่ปรากฏว่าเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษดังกล่าวมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดวินัยในส่วนของพนักงานส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการทางวินัยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้น

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชชัย พิภักดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนเรื่องราวยุติธรรม

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 70814
วันที่ 30 พ.ย. 2548
เวลา.....

สรท.

2

ที่ นร ๐๑๐๔.๓๓/ ๑๖๔๑๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมาย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำเนา.....
วันที่ 30 พ.ย. 2548
เวลา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ และเอกสารประกอบ จำนวน ๗ แผ่น

ด้วย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยศูนย์บริการประชาชนมีภารกิจในการรับเรื่องร่ำร้องทุกข์ของประชาชนที่ยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี โดยเฉพาะการดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาหรือพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วแจ้งผลให้ทราบ เพื่อนำกรณเรียนนายกรัฐมนตรี นำเรียนรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีต่อไป

เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เชิญรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (พลโท ปรีชา วรรณรัตน์) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน และคณะกรรมการติดตามและประสานงานตามการสั่งการของนายกรัฐมนตรี (คตส.นรม.) บ้านพิษณุโลก ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี และมีบัญชาให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ รวมทั้งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ร้องและผู้เกี่ยวข้อง มิให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรมจากการร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายดังกล่าว

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร้องมี

/ความเชื่อมั่น...

ความเชื่อมั่นในการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรให้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑. ในเบื้องต้นให้ถือเป็นความลับของทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอน

๒. ส่งสำเนาเรื่องโดยปกปิดชื่อผู้ร้องให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในทางลับ

๓. ขอให้ส่วนราชการและหน่วยงานเจ้าของเรื่องแจ้งให้ผู้ร้องกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบในทางลับ หลังจากได้รับเรื่องและภายหลังการสืบสวนไม่เกิน ๑๕ วัน โดยหากปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดกฎหมายบ้านเมืองให้ดำเนินคดีอาญา และถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. ให้มีการคุ้มครองผู้ร้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น โดยประสานขอความร่วมมือให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้มีการพิจารณาคำเนินการเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง ดังนี้

๔.๑ กรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

เห็นควรส่งเรื่องให้สภามันคงแห่งชาติพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๒ กรณีที่อาจมีผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้ร้อง

เห็นควรสรุปสาระสำคัญตามคำร้องเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะสามารถนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่นำส่งเอกสารคำร้องต้นฉบับ รวมทั้งหากมีความจำเป็นเห็นควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การคุ้มครองผู้ร้องเป็นพิเศษรายกรณีด้วย ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมให้พิจารณาเป็นรายกรณี

๔.๓ กรณีที่อาจเกี่ยวข้องกับคดีหรือทำให้เป็นคดีความได้

เห็นควรแจ้งรายละเอียดเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะสามารถนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ โดยอาจมีการปกปิดข้อความตามคำร้องบางส่วนด้วยก็ได้ ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมให้พิจารณาเป็นรายกรณี

ที่ นร ๐๖๐๑/๒๕๕๕

คณะกรรมการรัฐมนตรี
ที่ ๘๖๖๐
๑๗ ธ.ค. ๒๕๔๐ ๑๕:๔๐
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๐

ณ. วันที่ ๑๗.๑๒.๔๐
วันที่ ๑๗.๑๒.๔๐
เวลา ๑๕.๔๐

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ คำนวณที่ นร ๐๒๐๖/๑๕๙๒๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการ
สอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย และขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้
ความเห็นในประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า ขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการ
สืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริงว่ามีมูลตามที่ถูกร้องเรียนหรือไม่โดยยังไม่มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน
ความผิดทางวินัย เป็นเพียงขั้นตอนทางบริหารภายในของฝ่ายปกครองเท่านั้น มิใช่ขั้นตอนการทำความผิด
ทางปกครอง จึงไม่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

อนึ่ง ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริงนั้น หากเจ้าหน้าที่
ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก หากความเสียหาย
ดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่และมีได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรถพร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

โทร ๒๒๒๐๒๐๖-๙ ต่อ ๓๓๓

โทร ๒๒๒ ๕๖๑๒

2. กรณีให้ตั้งตำแหน่งเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการโดยปกปิดชื่อผู้ร้องหรือตำแหน่งยศตำแหน่งให้ผู้บังคับบัญชาไม่ต่ำกว่าระดับ 7 ของผู้กล่าวโทษ ทำการสืบสวนทางวินัยว่ามีมูลความจริงเพียงใดนั้น สำนักงาน ก.พ. เข้าใจว่าความในประการนี้คงจะหมายถึงผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษ และมีความเห็นในกรณีนี้ว่า ไม่ควรกำหนดระดับของผู้บังคับบัญชาผู้ทำการสืบสวนไว้ เพราะตามมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องทำการสืบสวนและใช้ดุลพินิจว่าจะสมควรดำเนินการทางวินัยหรือไม่ ดังนั้น หากข้าราชการผู้ใดมีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งระดับใดก็ตาม ก็ย่อมถือเป็นผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายอยู่แล้ว นอกจากนั้น การไม่กำหนดระดับตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาไว้จะทำให้การสืบสวนคล่องตัวขึ้น

3. สำนักงาน ก.พ. เห็นว่า การกำหนดระยะเวลาสืบสวนให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน อาจจะทำให้การสืบสวนเร็วขึ้น แต่ในบางเรื่องที่มีข้อมูลมาก ผู้สืบสวนอาจจะดำเนินการไม่ทันภายในกำหนดเวลา จึงไม่ควรกำหนดระยะเวลาตายตัว แต่ควรใช้คำว่า "รีบ" ในระเบียบเพื่อเป็นการบ่งบอกเจตนารมณ์ในการที่จะเร่งรัดให้มีการสืบสวนให้เสร็จโดยเร็วที่สุด

นอกเหนือจากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้นแล้ว สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยกับมาตรการนี้ เพราะการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้ร้องดังกล่าว จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ร้องไม่ต้องกังวลกับการที่จะต้องได้รับโทษภัยหรือความไม่ชอบธรรมทั้งปวงด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสยาม สยามนิต)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

สำนักเตรียมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม เลขาธิการ ก.พ.

ผู้รักษามารตฐาภิบาล

โทร. 2838677

โทรสาร 0286011

สำนักบริหารการทะเบียน
วันที่ ๗ 7745
บันทึก - G วันที่ 9.80น.

สพ. วันที่ ๓
วันที่ ๒ พ.ค.
เวลา ๑๐.๐๐

ที่ นร 0709.2/580

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท 10300

4 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/15921 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2540

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่าได้พิจารณาหนังสือเวียน
เกี่ยวกับการร้องเรียนมายังหน่วยงานของรัฐ และระเบียบการตอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย จำนวน 3 ฉบับ แล้วเห็นควรนำมารวบรวมไว้ในฉบับเดียวกัน และ
ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นปัจจุบันเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้ขอให้สำนักงาน ก.พ.พิจารณา
เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
จะพิจารณาปรับปรุงหนังสือเวียนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนมายังหน่วยงานของรัฐ
ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และการรับ
พิจารณาบัตรสนทนาคำ โดยเห็นควรนำมารวมไว้เป็นฉบับเดียวกัน และแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นปัจจุบัน
เพื่อชักชวนให้เกิดความเข้าใจและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันนั้น นับว่าเป็นเรื่องที่สมควรจะ
ดำเนินการเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.พ. มีข้อสังเกตบางประการที่ขอเรียนเพื่อประกอบ
การพิจารณาคำเนิการดังนี้

๑. หลักการสืบสวนก่อนดำเนินการทางวินัยที่ปรากฏในหนังสือเวียนทั้ง 3 ฉบับ เป็นการกำหนดทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ซึ่งยกเลิกไปแล้ว แต่ปัจจุบัน กระบวนการสืบสวนได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรกก. ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องนำมากำหนดในหนังสือเวียนหรือระเบียบฉบับใหม่นี้อีก

ด่วนมาก

ที่ นท 0208.3/ 9125

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ ๒ 4156
วันที่ 3 ก.ค. 2541

กระทรวงมหาดไทย

กรมอัยการคดี กท 10200

กรกฎาคม 2541

ณ. วันที่ ๒
วันที่ ๒ ก.ค.
พ.ศ. ๒๕๔๑

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

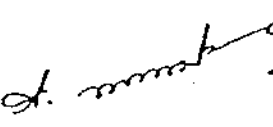
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0208/15920 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2540

ตามหนังสืออ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นควรยกเลิกหนังสือเวียน รวม 3 ฉบับ และแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการกระทำความผิดวินัย เพื่อถ่วงดุล โดยขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอความเห็น นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อสงสัยข้างต้นแล้ว เห็นด้วยกับการยกเลิกหนังสือเวียนและการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการกระทำความผิดวินัยตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแก้ไขทุกประการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี
(สนั่น ขจรประสาท)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กรมการราชทานและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. (กรุงเทพฯ) 2211132

6. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบไว้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 ลงมติว่า

1. อนุมัติให้ยกเลิกคำตั้งนายรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2496 เรื่อง ระเบียบการสอบสวนเรื่องร่ำร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2502 เรื่อง บัณฑิตสหพันธ์ ทั้ง 3 ฉบับ

2. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องร่ำร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามที่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ โดยปรับปรุงข้อ 5 เป็นว่า "ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง ฟ้องงาน และบุคคลที่ให้อภัยในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้อภัย นั้น" และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนขึ้นมายัง/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

33

(นายวันฉ. เกรียงงาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

25 ธ.ค. 2541

ส่วนราชการสารบรรณ

11827

25 ธ.ค. 2541
25 ธ.ค. 2541
25 ธ.ค. 2541
25 ธ.ค. 2541

ฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ความผิดคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีจึงกล่าว มากำหนดขึ้นใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีจึงกล่าวโดยพิจารณาขณัติมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยขึ้นใหม่ ดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น
2. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องหรือส่งมาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ
3. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราว ฯ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับ หลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร
4. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
5. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจจัดการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องและพยานอย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น

ที่ นร 0206/ว-218

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล ถนน 10300

๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ
และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน กระทรวง ทบวง กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บัญชีรายชื่อคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียน
กล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ที่ยกเลิก
2. ตำนานหนังสือกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๓ ฉบับ ที่ มท 0208.3/9125
ลงวันที่ 1 กรกฎาคม ๒๕๔๑
3. ตำนานหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0709.2/580
ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน ๒๕๔๑
4. ตำนานหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/2565
ลงวันที่ 16 ธันวาคม ๒๕๔๐

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเกี่ยวกับระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียน
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ จำนวน ๒ ฉบับ และคำสั่งนาย
กรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ จำนวน ๑ ฉบับ ตามสิ่งที่
ส่งมาด้วย 1

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า บคคและคำสั่งนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและ
การสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมา
นานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุง
แก้ไขและยกฐานะเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ใน
ฉบับเดียว

- ๓ -

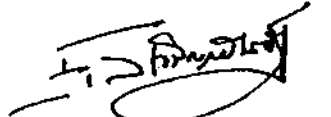
๔.๔ กรณีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เห็นควรส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการที่สูงหรือเหนือกว่า
ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกร้อง และส่งเรื่องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่
ในการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องร้องเรียนของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะด้วย

ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน
และวิธีการดังกล่าว ให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ราชการ
เสียหาย เห็นควรให้มีการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

31

ที่ มท 0802.5/ว

2249

ถึง สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดทุกจังหวัด

พร้อมหนังสือนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ มท 0205.3/ว 50 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2548 เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้กำชับหน่วยงาน
และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว 102 ลงวันที่ 17
กันยายน 2541 โดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. 0-2243-0843, 0-2241-9011

โทรสาร 0-2243-6637

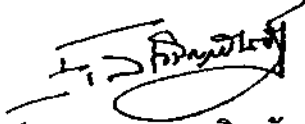
๔.๕ กรณีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เห็นควรส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการที่สูงหรือเหนือกว่า
ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกร้อง และส่งเรื่องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่
ในการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องร้องเรียนของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะด้วย

ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน
และวิธีการดังกล่าว ให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ราชการ
เสียหาย เห็นควรให้มีการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวด้วย
จึงขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เลขที่	108
วันที่	3 พ.ย. 63
เรื่อง	

ลิ้น

เลขที่	33
วันที่	3581
วันที่	3 พ.ย. 2548
เวลา	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป. โทร/โทรสาร 0 2-2211133 มท 50450

ที่ มท 0205.3/ 2 50

วันที่ 3/ ตุลาคม 2548

เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เลขที่	869
วันที่	3 พ.ย. 63
เวลา	

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม / หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยได้รับแจ้งจากคณะทำงานติดตามและประสานงานตามการสั่งการของนายกรัฐมนตรี (คตส.นรม.) ว่า มีกรณีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนทำให้ผู้ร้องถูกข่มขู่ หรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้ผู้ร้องเกิดความเกรงกลัวหรือมีความไม่ปลอดภัยจนต้องมีการถอนเรื่องร้องเรียน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณากรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่าน่าจะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการปกปิดข้อมูลและไม่มีการดำเนินกรสืบสวนสอบสวนในทางลับ ซึ่งอาจทำให้เกิดการรั่วไหลหรือเปิดเผยข้อมูลของผู้ร้องเรียนอันอาจทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบพยานหลักฐานเท่าที่ควร หรืออาจทำให้ผู้ร้องเรียนไม่มีความปลอดภัย ตลอดจนเหตุอื่น ๆ อันจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมจากการร้องเรียน ได้

ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าวขึ้นอีก จึงขอให้กำกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว102 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541 โดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายสุรพล กาญจนะจิตร)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ลิ้น

ปกปิด

ที่ มท ๐๒๐๔.๗/ ๑๐๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐.

๑๗ กันยายน ๒๕๔๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์และกล่าวโทษข้าราชการ
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และ
ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ คำแนบที่ มท ๐๒๐๔.๗/ ๑๐๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน
๒๕๔๐

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเมื่อได้รับเรื่องร้องทุกข์หรือกล่าว
โทษข้าราชการ โดยให้ดำเนินการเป็นความลับและระมัดระวังในการเก็บรักษาเอกสารคำร้อง
เรียนอย่าให้ผู้ร้องต้องได้รับภัยหรือความไม่ชอบธรรมอันเนื่องมาจากการร้องทุกข์ ภายหลัง
แจ้งแล้วตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากในขณะนี้ยังปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเรียนได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ตามที่ตน
ถูกร้องเรียน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น จึงขอให้กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้
มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนถือปฏิบัติตามนโยบายหนังสือ ลับ คำแนบที่ มท
๐๒๐๔.๗/ ๑๐๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ โดยเคร่งครัด อย่าให้ข้อมูลการร้องเรียนรั่ว
ไหลไปถึงผู้ถูกร้องเรียน อันอาจจะทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับอันตรายหรือได้รับความเดือดร้อนได้
จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุชาติ ธรรมมงคล
(นายสุชาติ ธรรมมงคล)

ผู้ตรวจการกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กรมตรวจราชการและเรื่องร้องทุกข์
โทรสาร. ๒๒๑๑๑๓๓

ปกปิด

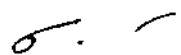
เรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพิ่มเติม ดังนี้

1. การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอให้จังหวัดเร่งรัดการดำเนินการเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการของจังหวัดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 และถือปฏิบัติตามมาตรการที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้แล้ว ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท 0313.1/ว 831 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2545 กล่าวคือ หากไม่มีกำหนดเวลาให้ดำเนินการไว้เป็นอย่างอื่นให้จังหวัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนได้อีก 30 วัน หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้จังหวัดรายงานเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาออกไปต่อกระทรวงมหาดไทยและเมื่อปรากฏพฤติการณ์หรือมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ด้วยเช่นเดียวกัน รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกวันที่ 5 ของทุกเดือน

2. การส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ขอให้จังหวัดสำรวจข้อมูลการดำเนินการเรื่องดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2545 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2550 แล้วรายงานผลตามแบบรายงานการส่งสำนวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แบบที่ 1 สำหรับข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นไป ขอให้รายงานเป็นประจำทุกเดือน โดยรายงานตามแบบที่ 2 พร้อมกับแบบรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อ 1 ซึ่งกำหนดให้รายงานทุกวันที่ 5 ของทุกเดือน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล กาญจนะจิตร)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ที่ มท 0205.3/2 49

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

31 ตุลาคม 2548

เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว102 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว 102

ลงวันที่ 17 กันยายน 2541 จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยได้รับแจ้งจากคณะทำงานติดตามและประสานงานตามกลไกการของนายกรัฐมนตรี (คตส.นม.) ว่า มีกรณีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนทำให้ผู้ร้องถูกข่มขู่ หรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้ผู้ร้องเกิดความเกรงกลัวหรือมีความไม่ปลอดภัยจนต้องมีการถอนเรื่องร้องเรียน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณากรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่าน่าจะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการปกปิดข้อมูลและไม่มีการดำเนินการสืบสวนสอบสวนในทางลับ ซึ่งอาจทำให้เกิดการฟ้องร้องหรือเปิดเผยข้อมูลของผู้ร้องเรียนอันอาจทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบพยานหลักฐานเท่าที่ควร หรืออาจทำให้ผู้ร้องเรียนไม่มีความปลอดภัยตลอดจนเหตุอื่น ๆ อันจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมจากการร้องเรียน ได้

ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าวขึ้นอีก จึงขอให้จังหวัดกำกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว102 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541 โดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล กาญจนะจิตรา)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทยสำนักงานปลัดกระทรวง
กองตรวจราชการและส่งเสริมองค์กร
โทร/โทรสาร 0 2221 1133 โทร 52459

ด่วนมาก

ที่ มท 0804.21 / 2393

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสิมา กทม. 10300

7 ธันวาคม 2548

เรื่อง การดำเนินการเรื่องรื้อรื้อทุบทำลายโคมและแจ่งเบาะและการกระทำที่ผิดกฎหมาย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0104.33/ว 6812 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2548

จำนวน 1 ชุด

ด้วยสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า เลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เชิญรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (พลโท ปรีชา วรณรัตน์) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน และคณะกรรมการติดตามและประสานงานตามการสั่งการของนายกรัฐมนตรี (คตส.นรม.) บ้านพิษณุโลก ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการเรื่องรื้อรื้อทุบทำลายโคมและแจ่งเบาะและการกระทำที่ผิดกฎหมายที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี และมีบัญชาให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ รวมทั้งกำกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ร้องและผู้เกี่ยวข้อง มิให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรมจากการรื้อทุบทำลายโคมและแจ่งเบาะและการกระทำที่ผิดกฎหมายดังกล่าว ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเรื่องรื้อรื้อทุบทำลายโคมและแจ่งเบาะและการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร้องมีความเชื่อมั่นในการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรให้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 และกำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ให้เบื้องต้นให้ถือเป็นความลับของทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อที่ระบุหลักฐาน กรณีแนบล้อมปรากฎขัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอน
2. ส่งสำเนาเรื่องโดยปกปิดชื่อผู้ร้องให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในทางลับ
3. ขอให้ส่วนราชการและหน่วยงานเจ้าของเรื่องแจ้งให้ผู้ร้องกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบในทางลับ หลังจากได้รับเรื่องและภายหลังการสืบสวนไม่เกิน 15 วัน โดยหากปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดกฎหมายบ้านเมืองให้ดำเนินคดีอาญา และถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535
4. ให้มีการคุ้มครองผู้ร้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น โดยประสานขอความร่วมมือให้

ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้มีการพิจารณาดำเนินการเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง ดังนี้

4.1 กรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

4.2 กรณีที่อาจมีผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้ร้อง

เห็นควรสรุปสาระสำคัญตามคำร้องเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะสามารถนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่นำส่งเอกสารคำร้องต้นฉบับ รวมทั้งหากมีความจำเป็นเห็นควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การคุ้มครองผู้ร้องเป็นพิเศษรายกรณีด้วย ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมให้พิจารณาเป็นรายกรณี

4.3 กรณีที่อาจเกี่ยวข้องกับคดีหรือทำให้เป็นคดีความได้

เห็นควรแจ้งรายละเอียดเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องจะสามารถนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ โดยอาจมีการปกปิดข้อความตามคำร้องบางส่วนด้วยก็ได้ ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมให้พิจารณาเป็นรายกรณี

4.4 กรณีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เห็นควรส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการที่สูงหรือเหนือกว่าส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกร้อง และส่งเรื่องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนเรื่องร้องเรียนของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะด้วย

ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว ให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ราชการเสียหาย เห็นควรให้มีการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด อนึ่ง กรณีที่ปรากฏว่าเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษดังกล่าวมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดวินัยในส่วนของพนักงานส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการทางวินัยตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้น

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัชชัย ฟักอังกูร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ.....**70814**.....
วันที่ **30 พ.ย. 2548**
เวลา.....

สรท.

๕

ที่ นร ๐๑๐๔.๓๓/ ๖๖๘๑๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมาย
เรียน ข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำหรับ.....
วันที่ **30 พ.ย. 2548**
เวลา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๔ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ และเอกสารประกอบ จำนวน ๗ แผ่น

ด้วย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยศูนย์บริการประชาชนมีภารกิจในการรับเรื่องร่ำร้องทุกข์ของประชาชนที่ยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี โดยเฉพาะการดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาหรือพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วแจ้งผลให้ทราบ เพื่อนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี นำเรียนรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีต่อไป

เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เชิญรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (พลโท ปรีชา วรณรัตน์) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการศูนย์บริการประชาชน และคณะกรรมการติดตามและประสานงานตามการสั่งการของนายกรัฐมนตรี (คตส.นร.) บ้านพิษณุโลก ร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี และมีบัญชาให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ รวมทั้งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินการด้วยความระมัดระวังและละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ความคุ้มครองผู้ร้องและผู้เกี่ยวข้อง มิให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรมจากการร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายดังกล่าว

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเรื่องร่ำร้องทุกข์กล่าวโทษและแจ้งเบาะแสการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศที่ประชาชนยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ร้องมี

/ความเชื่อมั่น...

ความเชื่อมั่นในการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรให้ปฏิบัติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

๑. ในเบื้องต้นให้ถือเป็นความลับของทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้ พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอน

๒. ส่งสำเนาเรื่องโดยปกปิดชื่อผู้ร้องให้ส่วนราชการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการในทางลับ

๓. ขอให้ส่วนราชการและหน่วยงานเจ้าของเรื่องแจ้งให้ผู้ร้องกับสำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบในทางลับ หลังจากได้รับเรื่องและภายหลังการสืบสวน ไม่เกิน ๑๕ วัน โดยหากปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีอาญา และถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการ สอบสวนหรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

๔. ให้มีการคุ้มครองผู้ร้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่าให้ต้องรับภัยหรือความ ไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น โดยประสาน ขอความร่วมมือให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมทั้งให้มี การพิจารณาดำเนินการเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง ดังนี้

๔.๑ กรณีที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ

เห็นควรส่งเรื่องให้สภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๒ กรณีที่อาจมีผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้ร้อง

เห็นควรสรุปสาระสำคัญตามคำร้องเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่อง จะสามารถนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่นำส่งเอกสารคำร้องต้นฉบับ รวมทั้งหาก มีความจำเป็นเห็นควรประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การคุ้มครองผู้ร้องเป็นพิเศษรายกรณี ด้วย ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ให้พิจารณาเป็นรายกรณี

๔.๓ กรณีที่อาจเกี่ยวข้องกับคดีหรือทำให้เป็นคดีความได้

เห็นควรแจ้งรายละเอียดเฉพาะที่หน่วยงานเจ้าของเรื่อง จะสามารถนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไปได้ โดยอาจมีการปกปิดข้อความตามคำร้องบางส่วน ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสานร้องขอทราบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ให้พิจารณาเป็นรายกรณี

ที่ นร 0601/2545

กรมการคณะรัฐมนตรี
ท. 8660
17 8 2540 18:40
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ 10200

16 ธันวาคม 2540

สว. วันที่ 17.8.40
วันที่ 17.8.40
เวลา 18.40

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คำนวณ ที่ นร 0206/15922 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2540

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการสอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย และขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า ขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริงว่ามีมูลตามที่ถูกร้องเรียนหรือไม่โดยยังไม่มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัย เป็นเพียงขั้นตอนทางบริหารภายในของฝ่ายปกครองเท่านั้น มิใช่ขั้นตอนการทำคำสั่งทางปกครอง จึงไม่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

อนึ่ง ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริงนั้น หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก หากความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่และมีได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอักษรา จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

โทร 2220206-9 ต่อ 404

โทร 2220206-2

2. กรณีให้ตั้งตำนานเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการโดยปกปิดชื่อผู้ร้อง หรือตำนานบัตรตนเท่าให้ผู้บังคับบัญชาไม่ต่ำกว่าระดับ 7 ของผู้กล่าวโทษ ทำการสืบสวน ทางวินัยว่ามีมูลความจริงเพียงใดนั้น สำนักงาน ก.พ. เข้าใจว่าความในประการนี้คงจะหมายถึง ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษ และมีความเห็นในกรณีนี้ว่า ไม่ควรกำหนดระดับของ ผู้บังคับบัญชาผู้ทำการสืบสวนไว้ เพราะตามมาตรา 99 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. 2535 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องทำการสืบสวนและใช้ ดุลพินิจว่าจะสมควรดำเนินการทางวินัยหรือไม่ ดังนั้น หากข้าราชการผู้ใดมีฐานะเป็น ผู้บังคับบัญชา ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งระดับใดก็ตาม ก็ย่อมถือเป็นผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ดูแล นอกจากนั้น การไม่กำหนดระดับตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาไว้จะทำให้การสืบสวนคล่องตัวขึ้น

3. สำนักงาน ก.พ. เห็นว่า การกำหนดระยะเวลาสืบสวนให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน อาจจะทำให้การสืบสวนเร็วขึ้น แต่ในบางเรื่องที่มีข้อมูลมาก ผู้สืบสวนอาจจะดำเนินการ ไม่ทันภายในกำหนดเวลา จึงไม่ควรกำหนดระยะเวลาตายตัว แต่ควรใช้คำว่า "รีบ" ในระเบียบ เพื่อเป็นการบ่งบอกเจตนารมณ์ในการที่จะเร่งรัดให้มีการสืบสวนให้เสร็จโดยเร็วที่สุด

นอกเหนือจากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้นแล้ว สำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยกับมาตรการนี้ เพราะการกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้ร้องดังกล่าว จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบการทำงานของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ร้องไม่ต้องกังวล กับการที่จะต้องได้รับโทษภัยหรือความไม่ชอบธรรมทั้งปวงด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสยาม สยามนัท)

รองเลขาธิการ ก.พ. ปฏิบัติราชการแทน

สำนักเสริมสร้างวินัยและรักษาระบบคุณธรรม เวชกิจ ก.พ.

ศูนย์รักษามาตรฐานวินัย

โทร. 2818677

โทรสาร 028011

ที่ นร 0709.2/580

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่ ๗ 7745
วันที่ 6 ๒๕๓๑ ๑.๒๐๓

สพ. วันที่ ๑
วันที่ ๒ ค.ร.
เวลา ๑๐.๐
สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กท 10300

4 พฤศจิกายน 2541

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/15921 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2540

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่าได้พิจารณาหนังสือเวียนเกี่ยวกับการร้องเรียนมายังหน่วยงานของรัฐ และระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย จำนวน 3 ฉบับ แล้วเห็นควรนำมารวบรวมไว้ในฉบับเดียวกัน และปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นปัจจุบันเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้ขอให้สำนักงาน ก.พ.พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย ความละเอียดแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาปรับปรุงหนังสือเวียนมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนมายังหน่วยงานของรัฐ ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ โดยเห็นควรนำมารวมไว้ในฉบับเดียวกัน และแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นปัจจุบันเพื่อชักชวนให้เกิดความเข้าใจและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันนั้น นับว่าเป็นเรื่องที่สมควรจะดำเนินการเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.พ.มีข้อสังเกตบางประการที่ขอเรียนเพื่อประกอบการพิจารณาคำเนื่การดังนี้

1. หลักการสืบสวนก่อนดำเนินการทางวินัยที่ปรากฏในหนังสือเวียนทั้ง 3 ฉบับ เป็นการกำหนดทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 ซึ่งยกเลิกไปแล้ว แต่ปัจจุบัน กระบวนการสืบสวนได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรา 99 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องนำมากำหนดในหนังสือเวียนหรือระเบียบฉบับใหม่นี้อีก

ด่วนมาก

ที่ นท 0208.3/ 9125

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ ๒ 41566
วันที่ 3 ก.ค. 2541

กระทรวงมหาดไทย 8

ถนนวิทยุ 10200

1 กรกฎาคม 2541

ส.ท. ร.ท. ๒
วันที่ ๓ ก.ค.
พ.ว. ๒๕.๖๖

เรื่อง การร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นท 0208/15920 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2540

ตามหนังสืออ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เห็นควรยกเลิกหนังสือเวียน รวม 3 ฉบับ และแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการกระทำผิดวินัย เพื่อถ่วงดุล โดยขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอความเห็น นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อสงสัยข้างต้นแล้ว เห็นด้วยกับการยกเลิกหนังสือเวียนและการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการกระทำผิดวินัยตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแก้ไขทุกประการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตรี ส. ๓๓๓๓

(สนั่น ขจรประศาสน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงมหาดไทย เรื่อง ร้องทุกข์

โทร. 1133

6. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้กำลังใหม่ทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 จึงขอเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 ลงมติว่า

1. อนุมัติให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องราร้องทุกข์ กล่าวโทษข้าราชการ มติคณะกรรมการเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2496 เรื่อง ระเบียบการสอบสวน เรื่องราร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะกรรมการเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2502 เรื่อง บัณฑิตเกณฑ์ ทั้ง 3 ฉบับ
2. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามที่สำนักงานเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีเสนอ โดยปรับปรุงข้อ 5 เป็นว่า "ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควร เพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้อภัยในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือ ความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้อภัย นั้น" และ ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนขึ้นมายัง/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ ในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชาญ เครื่องงาม)

เลขาธิการคณะกรรมการ

25 ธ.ค. 2541

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โทร. 0-2-255-1111

25 ธ.ค. 2541
2 5 ธ.ค. 2541
2 14 1 41
2 14 1 41

ฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ความผิดคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว มากำหนดขึ้นใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวโดยพิจารณาหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยขึ้นใหม่ ดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น
2. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ โดยปิดชื่อผู้ร้องหรือต้นนามบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเท็จใด หรือไม่ ด้านหนึ่งกรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ
3. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราว แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับ หลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร
4. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
5. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจถึงการที่สมควรเพื่ออุ้มครองผู้ร้องและพยานอย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น

ที่ นร 0206/ว.218

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ถนน 10300

๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ
และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน กระทรวง ทบวง กรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บัญชีรายชื่อคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียน
กล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ที่ยกเลิก
2. ตำนานหนังสือกระทรวงมหาดไทย คำวนมาก ที่ มท 0208.3/9125
ลงวันที่ 1 กรกฎาคม ๒๕๔๑
3. ตำนานหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 0709.2/580
ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน ๒๕๔๑
4. ตำนานหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/2565
ลงวันที่ 16 ธันวาคม ๒๕๔๐

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียน
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ จำนวน ๒ ฉบับ และคำสั่งนาย
กรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ จำนวน ๑ ฉบับ ตามสิ่งที่
ส่งมาด้วย ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนาย
กรัฐมนตรีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและ
การสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมา
นานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุง
แก้ไขและยกฐานะเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ใน
ฉบับเดียว

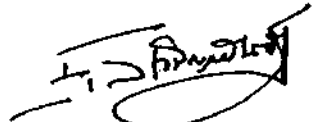
๔.๔ กรณีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เห็นควรส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการที่สูงหรือเหนือกว่า
ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกร้อง และส่งเรื่องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่
ในการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องร้องเรียนของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะด้วย

ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน
และวิธีการดังกล่าว ให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ราชการ
เสียหาย เห็นควรให้มีการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวด้วย
จึงขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ มท 0802.5/ว

2249

ถึง สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดทุกจังหวัด

พร้อมหนังสือนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ มท 0205.3/ว 50 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2548 เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้กำชับหน่วยงาน
และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว 102 ลงวันที่ 17
กันยายน 2541 โดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. 0-2243-0843, 0-2241-9011

โทรสาร 0-2243-6637

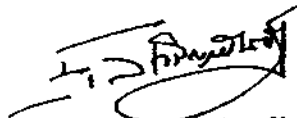
๔.๔ กรณีที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เห็นควรส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการที่สูงหรือเหนือกว่า
ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ถูกร้อง และส่งเรื่องให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่
ในการสืบสวนหรือสอบสวนเรื่องร้องเรียนของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะด้วย

ทั้งนี้ หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน
และวิธีการดังกล่าว ให้ถือว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ราชการ
เสียหาย เห็นควรให้มีการดำเนินการทางวินัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอให้ถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวด้วย
จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เลขที่	08
วันที่	3 พ.ย. 66

ลิ้น

เลขที่	33
วันที่	3581
วันที่	3 พ.ย. 2548

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองตรวจราชการและเฝ้าระวังร้องทุกข์ สป. โทร/โทรสาร 0 2-2211133 มท 50450

ที่ มท 0205.3/ 2 50

วันที่ 3/ ตุลาคม 2548

เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เลขที่	869
วันที่	3 พ.ย. 66

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม / หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยได้รับแจ้งจากคณะทำงานติดตามและประสานงานตามการสั่งการของนายกรัฐมนตรี (คตส.นรม.) ว่า มีการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนทำให้ผู้ร้องถูกข่มขู่ หรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้ผู้ร้องเกิดความเกรงกลัวหรือมีความไม่ปลอดภัยจนต้องมีการถอนเรื่องร้องเรียน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณากรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่าน่าจะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลและไม่มีการดำเนินคดีหรือสืบสวนสอบสวนในทางลับ ซึ่งอาจทำให้เกิดการรั่วไหลหรือเปิดเผยข้อมูลของผู้ร้องเรียนอันอาจทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบพยานหลักฐานเท่าที่ควร หรืออาจทำให้ผู้ร้องเรียนไม่มีความปลอดภัยตลอดจนเหตุอื่น ๆ อันจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมจากการร้องเรียน ได้

ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าวขึ้นอีก จึงขอให้กำกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว102 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541 โดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายสุรพล กาญจนะจิตร)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ลิ้น

ปกปิด

ที่ นท ๐๒๐๔.๗/ ๑๐๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐.

๑๗ กันยายน ๒๔๔๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องารร้องทุกข์และกล่าวโทษข้าราชการ
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และ
ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด
อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ จำนวนที่ นท ๐๒๐๔.๗/ ๑๒๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน
๒๔๔๐

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเมื่อได้รับเรื่องร้องทุกข์หรือกล่าว
โทษข้าราชการ โดยให้ดำเนินการเป็นความลับและระมัดระวังในการเก็บรักษาเอกสารคำร้อง
เรียนอย่าให้ผู้ร้องต้องได้รับภัยหรือความไม่ชอบธรรมอันเนื่องมาจากการร้องทุกข์ ภาควิชา
แจ้งแล้วตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากในขณะนี้มีปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเรียนได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ตามที่คณะ
ผู้ร้องเรียน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น จึงขอให้กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้
มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนถือปฏิบัติตามนโยบายหนังสือ ลับ จำนวนที่ นท
๐๒๐๔.๗/ ๑๒๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๔๐ โดยเคร่งครัด อย่าให้ข้อมูลการร้องเรียนรั่ว
ไหลไปถึงผู้ถูกร้องเรียน อันอาจจะทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับอันตรายหรือได้รับความเดือดร้อนได้
จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) สุชาติ ธรรมมงคล
(นายสุชาติ ธรรมมงคล)
ผู้ตรวจการกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กรมตรวจราชการและเรื่องารร้องทุกข์
โทร/โทรสาร. ๒๒๑๑๑๓๓

ปกปิด

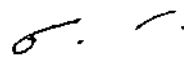
เรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพิ่มเติม ดังนี้

1. การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอให้จังหวัดเร่งรัด
การดำเนินการเรื่องร้องเรียนที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการของจังหวัดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1
และถือปฏิบัติตามมาตรการที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้แล้ว ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ด่วนที่สุด ที่ มท 0313.1/ว 831 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2545 กล่าวคือ หากไม่มีกำหนดเวลาให้ดำเนินการ
ไว้เป็นอย่างอื่นให้จังหวัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในกรณีที่มีเหตุผล
และความจำเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนได้อีก 30 วัน หากไม่สามารถดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้จังหวัดรายงานเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาออกไปต่อ
กระทรวงมหาดไทยและเมื่อปรากฏพฤติการณ์หรือมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้บริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นหรือสภาท้องถิ่นปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่
หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีต้องดำเนินการ
ให้เป็นไปตามที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน
ระยะเวลาที่กำหนดไว้ด้วยเช่นเดียวกัน รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกวันที่ 5 ของทุกเดือน

2. การส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนให้สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ขอให้จังหวัดสำรวจข้อมูลการดำเนินการเรื่องดังกล่าว
ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2545 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2550 แล้วรายงานผลตามแบบรายงานการส่งสำนวน
การตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน แบบที่ 1 สำหรับข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 เป็นต้นไป ขอให้
รายงานเป็นประจำทุกเดือน โดยรายงานตามแบบที่ 2 พร้อมกับแบบรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง
เรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อ 1 ซึ่งกำหนดให้รายงานทุกวันที่ 5 ของทุกเดือน
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล กาญจนะจิตร)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ที่ มท 0205.3/ว 49

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอิเลphant ถนน 10200

31 ตุลาคม 2548

เรื่อง ร้องเรียนกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว102 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว 102

ลงวันที่ 17 กันยายน 2541 จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยได้รับแจ้งจากคณะทำงานติดตามและประสานงานตามคำสั่งการของนายกรัฐมนตรี (คตส.นรม.) ว่า มีกรณีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนทำให้ผู้ร้องถูกรังแก หรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้ผู้ร้องเกิดความเกรงกลัวหรือมีความไม่ปลอดภัยจึงต้องมีการถอนเรื่องร้องเรียน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณากรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่าน่าจะเกี่ยวกับภาวะปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลและไม่มีการดำเนินการสืบสวนสอบสวนในทางลับ ซึ่งอาจทำให้เกิดการกีดกันหรือเปิดเผยข้อมูลของผู้ร้องเรียนอันอาจทำให้ไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการตรวจสอบพยานหลักฐานเท่าที่ควร หรืออาจทำให้ผู้ร้องเรียนไม่มีความปลอดภัย ตลอดจนเหตุอื่น ๆ อันจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมจากการร้องเรียน ได้

ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดกรณีดังกล่าวขึ้นอีก จึงขอให้จังหวัดกำกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0208.3/ว102 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541 โดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล กาญจนะจิตตรา)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ตำแหน่งปลัดกระทรวง

กองกลางราชการและกิจการร้องทุกข์

โทรศัพท์ 0 2221 1122 โทร 50459

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0809.2/ว 1548

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนราชสีมา กทม. 10300

9 สิงหาคม 2548

เรื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการโดยมิชอบด้วยกฎหมายในเรื่องต่าง ๆ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งให้จังหวัดหรือ สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบปรากฏว่า บางกรณีได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเรื่องถูกกล่าวหาตามหนังสือร้องเรียนเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเอง

ขอเรียนว่า การที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถูกร้องเรียนตรวจสอบข้อเท็จจริงเอง ย่อมไม่ได้รับข้อมูลที่แท้จริงตามข้อร้องเรียนและจะเกิดผลกระทบต่องานของผู้ร้องเรียนด้วย ดังนั้น ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนขอให้จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อตามวิธีการที่เห็นสมควร หรือจะดำเนินการโดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากข้าราชการส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดหรือ อำเภอที่มีข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อทราบเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชุมพร พลรักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

ส่วนมาตรฐานทั่วไปการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

โทร. 0-2241-2720 0-2241-9000 ต่อ 3134

ที่ มท 0205.3/ว 2193

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม.10200

12 กรกฎาคม 2548

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาฎีกาขอพระราชทานพระมหากรณา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 3236 ลงวันที่ 28 กันยายน 2547

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล 0005.1/9183 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2548
จำนวน 1 แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งให้จังหวัดทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2540 เกี่ยวกับการขอพระราชทานความเป็นธรรมและการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ให้ส่วนราชการถือเป็นหลักการว่า ในการขอพระราชทานความเป็นธรรมและการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพิจารณาดำเนินการ หรือหาข้อยุติให้ได้โดยเร็ว เพื่อเป็นการลดพระราชภาระและเป็นการแก้ไขปัญหาคความทุกข์ยาก ความเดือดร้อนของประชาชน นั้น

บัดนี้ สำนักราชเลขาธิการ ได้กำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาการขอพระราชทานความเป็นธรรม และการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ โดยขอให้พิจารณาในประเด็น ดังนี้

1. ผู้ทูลเกล้าถวายฎีกา เป็นผู้สมควรจะได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ เช่น เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนจริง ไม่มีผลประโยชน์อื่นแอบแฝง เป็นต้น

2. จังหวัดมีแผนงานที่จะดำเนินการในเรื่องที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาอยู่แล้วหรือไม่ หากจังหวัดมีแผนงานรองรับอยู่แล้ว สำนักราชเลขาธิการจักได้ไม่ดำเนินการซ้ำซ้อนในเรื่องดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ

(นายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. / โทรสาร 0 2221 1133 (มท) 50454

8 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง ขอให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยเคร่งครัด
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/ว 188 ลงวันที่ 17
กันยายน 2547 จำนวน 1 ฉบับ
2. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0202.2/ 349 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2547
จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2547 ที่เห็นชอบให้กำชับส่วนราชการต่างๆ ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.
และดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. 2542 มาตรา 93 ซึ่งกำหนดว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำ
ความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดกระทำความผิดวินัย และได้ส่งรายงานพร้อมความเห็นให้ผู้บังคับบัญชา
ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแล้ว ผู้บังคับบัญชาก็ต้องพิจารณาลงโทษภายใน 30 วัน นับแต่วันที่
ได้รับเรื่องและให้ผู้บังคับบัญชาส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายใน 15 วัน
นับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง โดยเคร่งครัด เพื่อปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทุจริต และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่
ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมา
พร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าว
ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องถือปฏิบัติตามด้วย จึงได้ส่งมติคณะรัฐมนตรี
ในเรื่องนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัชชัย ฟักอังกูร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนเรื่องราວร้องทุกข์

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035

กลุ่มงานวินัย
 เลขที่รับ 371
 วันที่ 14 ต.ค. 42
 เวลา

เลขที่ 58194
 วันที่ 10 ต.ค. 2547
 เวลา

ที่ มท 0202.2/349

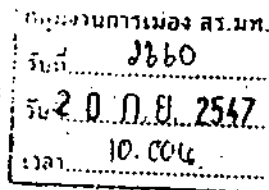
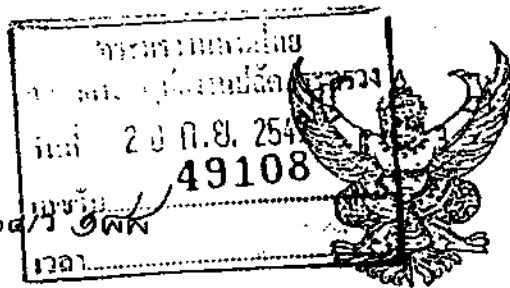
ถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวง
 มหาดไทย หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี และจังหวัดทุกจังหวัด

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/ว 188 ลงวันที่ 17
 กันยายน 2547 เรื่อง ขอให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542
 โดยเคร่งครัด มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

กระทรวงมหาดไทย
 เลขที่ 2498
 วันที่ 14 ต.ค. 2547
 เวลา

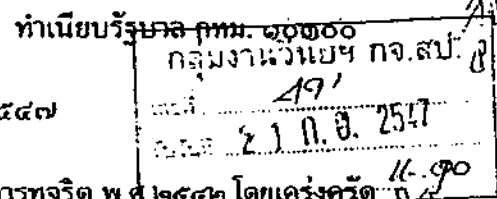

สำนักงานปลัดกระทรวง
 กองการเจ้าหน้าที่
 โทร.0-2222-4882 (มท) 50377

ที่ นร ๐๕๐๘/๑๑๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๗ กันยายน ๒๕๔๗

เรื่อง ขอให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด้วย พลตำรวจเอก วุฒิชัย ศรีรัตนวุฒิ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาสั่งการตามกฎหมายกรณีผู้บังคับบัญชาไม่พิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องตามมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับไปติดตามผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวและรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบแล้ว นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังได้สั่งการให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัดด้วย

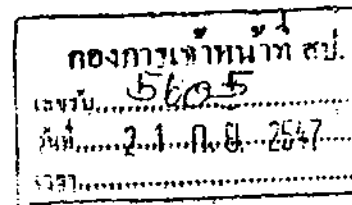
คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗ รับทราบและเห็นชอบให้กำชับส่วนราชการต่าง ๆ ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด เพื่อปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทุจริต และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้แจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๓๒-๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๖๔

ที่ นร ๐๑๐๒/ 5954

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(นายพรชัย วิสุทธิมา)

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

20 ก.ย. 2547

๑๑ ก.ย. ๒๕๔๗

ที่ นท 0802.5/ว 1707

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสิงห์ กทม. 10300

21 ตุลาคม 2547

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร้องเรียน
กล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/ว 218 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2541
  2. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว 31 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542
  3. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/ว 26 ลงวันที่ 17 กันยายน 2547

ด้วยสำนักงาน ก.พ. ได้แจ้งหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการ
สอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย เพื่อให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ
แนวทางปฏิบัติดังกล่าวโดยเคร่งครัด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้แจ้งหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย มาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้
สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด อำเภอ และกิ่งอำเภอทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัชชัย ฟ้าอังกูร)

รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. 0-2243-0843, 0-2241-9011

โทรสาร 0-2243-6637

(สำเนา)

ที่ นร 0206/ว 218

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

25 ธันวาคม 2541

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน
เรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย
ที่ยกเลิก
2. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ นท 0208.3/9125
ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2541
3. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร 0709.2/580 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2541
4. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/2565 ลงวันที่ 16
ธันวาคม 2540

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ จำนวน 2 ฉบับ และคำสั่งนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ จำนวน 1 ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราว
ร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมานานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรี
และคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุงแก้ไขและยกร่างเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
ในเรื่องนี้ใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ในฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยตามมติคณะรัฐมนตรี
และคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมากำหนดขึ้นใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวโดยพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยขึ้นใหม่ ดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ตลอดจนชี้พยานบุคคลนั้นเท่านั้น

2. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่าการณ์ไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

3. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราวฯ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับหลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

4. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

5. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องและพยาน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น

6. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอกและความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่ แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 ลงมติว่า

1. อนุมัติให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2496 เรื่อง ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2502 เรื่อง บัตรสนเท่ห์ ทั้ง 3 ฉบับ

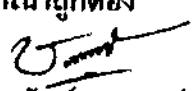
/2. เห็นชอบหลัก...

2. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอ โดยปรับปรุงข้อ 5 เป็นว่า “ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น” และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม
(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ
โทร. 2801445
โทรสาร 2801446, 2824045

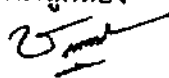
สำเนาถูกต้อง

(นายธีระวัฒน์ ภูชะพงศ์)
หัวหน้าฝ่ายเรื่องราวร้องทุกข์
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป.

(สำเนา)
 บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรี
 เกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน
 เรื่องการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย ที่ขกเลิก

ลำดับที่		
๑.	การสอบสวนเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษ ข้าราชการ	คำสั่งนายกรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือกรมเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ น.ว.๒๖๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
๒.	ระเบียบการสอบสวนเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษ ข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย	มติคณะรัฐมนตรี (๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖) แจ้งตาม หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว.๑๕๗/ ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖
๓.	บัตรสนเท่ห์	มติคณะรัฐมนตรี (๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒) แจ้งตาม หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว.๑๔๔/ ๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

สำเนาถูกต้อง

(นายชिरวัฒน์ กุณะพงศ์)

หัวหน้าฝ่ายเรื่องราวร้องทุกข์

กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป.

(สำเนา)

ที่ นร 0205/ว 31

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม.10300

25 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง มาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยสำนักงาน ก.พ.ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาหลักการมาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ดังนี้

1. ให้ถือว่า การให้ข้อมูลหรือการเป็นพยาน หรือการส่งเอกสารหลักฐานเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
2. ผู้บังคับบัญชาจะต้องไม่กลั่นแกล้งในทางใด ๆ ต่อข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน
3. ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน โดยมีให้ถูกกลั่นแกล้งหรือข่มขู่จากผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือหรือประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อเป็นทนายแก้ต่างในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรืออาญา
4. ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานที่เป็นประโยชน์และเป็นผลดีต่อทางราชการได้
5. คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจ เพื่อกันบุคคลผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดไว้เป็นพยาน หรือลดหย่อนผ่อนโทษได้ตามเหตุและผลของเรื่อง
6. ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานสามารถร้องขอความเป็นธรรมต่อ ก.พ.ได้เมื่อถูกกลั่นแกล้งอันเป็นผลจากการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน

/7. ให้ข้าราชการ...

15

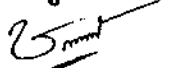
7. ให้ข้าราชการทุกประเภทถือปฏิบัติตามมาตรการนี้ และองค์การกลางบริหารบุคคล สำหรับข้าราชการแต่ละประเภทอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการ ให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการเกิดความเป็นธรรม และเหมาะสม ตามควรแก่กรณีต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2542 ลงมติเห็นชอบมาตรการให้ ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ตามที่สำนักงาน ก.พ.เสนอทั้ง 7 ข้อ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วิชาญ เครื่องาม
(นายวิชาญ เครื่องาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. 2800391 โทรสาร 2810627

สำเนาถูกต้อง

(นายธีระวัฒน์ ภูณะพงศ์)
หัวหน้าฝ่ายเรื่องราวร้องทุกข์
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป.

กลุ่มงานวินัย
เลขที่รับ 341
วันที่ 30 ก.ย. 47
เวลา

กองการเจ้าหน้าที่
เลขที่ 2/03
วันที่ 28 ก.ย. 2547
เวลา

54126
78

ที่ นร 1011/ว 26

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

17 กันยายน 2547

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน
เรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- อ้างถึง 1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/ว 218 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2541
2. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 31 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอมา ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรีว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ได้ทำเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการยืนยันให้แจ้งให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. จึงขอแจ้งหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง ดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้นให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนท่ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

2. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนท่ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

3. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับหลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

4. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏว่ามีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

5. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูล นั้น

6. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่ แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นอกจากนั้น คณะรัฐมนตรียังได้วางมาตรการให้ผู้บังคับบัญชาให้ความคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูล การให้ข้อมูล หรือการส่งเอกสารหลักฐาน ที่จะไม่ถูกถ่มแกล้ง ตามหนังสือที่อ้างถึง 2. ให้ส่วนราชการถือและปฏิบัติอีกด้วย

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีทั้งสองฉบับดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีมา สีมานนท์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. 0 2281 8677

โทรสาร 0 2628 6204

เลขที่รับ 371
วันที่ 14 ต.ค. 47
เวลา

เลขที่รับ 50
59:04
วันที่ 13 ต.ค. 2547
เวลา

ที่ มท 0202.2/349

ถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวง
มหาดไทย หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี และจังหวัดทุกจังหวัด

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/ว 188 ลงวันที่ 17
กันยายน 2547 เรื่อง ขอให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542
โดยเคร่งครัด มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

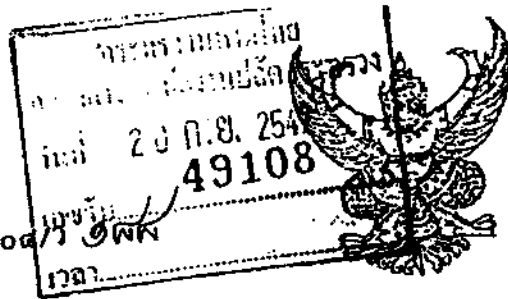
กองการต่างประเทศ
2148
14 ต.ค. 2547
เวลา

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการเจ้าหน้าที่

โทร.0-2222-4882 (มท) 50377

รับที่ ๖๖๖
ร. ๒๐ ก.ย. ๒๕๔๗
เวลา ๑๐.๐๐ น.

51

ที่ นร ๐๕๐๔/๗ ๑๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

กลุ่มงานวิจัย กจ.สป.
๑๙
๒๑ ก.ย. ๒๕๔๗
๑๖.๐๐
น. ๒๕๔๗

๑๗ กันยายน ๒๕๔๗

เรื่อง ขอให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด

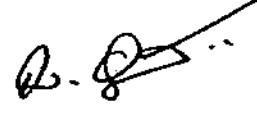
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด้วย พลตำรวจเอก วุฒิชัย ศรีรัตนวุฒิ ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาสั่งการตามกฎหมายกรณีผู้บังคับบัญชาไม่พิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับไปติดตามผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวและรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบแล้ว นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังได้สั่งการให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัดด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗ รับทราบและเห็นชอบให้กำชับส่วนราชการต่าง ๆ ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. และดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด เพื่อปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทุจริต และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้แจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

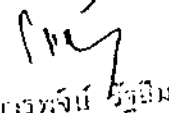
ขอแสดงความนับถือ

(นายবারักดี อุวรรณโน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการเจ้าหน้าที่
เลขที่ ๕๖๐๕
วันที่ ๒๑ ก.ย. ๒๕๔๗
เวลา ๑๖.๐๐ น.

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๓๓๒-๓
โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๔๐๖๔

ที่ อท ๐๑๐๒/ 5954
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี
๒๐ ก.ย. ๒๕๔๗

ที่ มท 0205.3/ว 3236

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม.10200

28 กันยายน 2547

เรื่อง การขอพระราชทานความเป็นธรรมและการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัด มท. ผู้ว่าราชการจังหวัด
ทุกจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการ/หน่วยงาน ในสังกัด สป.

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0207/ว 7 ลงวันที่ 8 มกราคม 2541
2. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0507 /ว 181 ลงวันที่ 10
กันยายน 2547

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า ตามที่ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2540 เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอเกี่ยวกับการขอพระราชทานความเป็นธรรม และการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ให้ส่วนราชการถือเป็นหลักการว่า การขอพระราชทานความเป็นธรรมและการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้อง พิจารณาดำเนินการ หรือหาข้อยุติให้ได้โดยเร็ว เพื่อเป็นการลดพระราชภาระ และเป็นการแก้ไขปัญหาความทุกข์ยาก ความเดือดร้อนของประชาชนในเรื่องดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการขอพระราชทานความเป็นธรรมและการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์เรื่องต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จึงให้ส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด และจังหวัด ถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

1. กรณีส่วนราชการได้รับเรื่องการขอพระราชทานความเป็นธรรม หรือการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์จากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้ส่วนราชการพิจารณาเสนอข้อมูล หรือข้อคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบภายในกำหนด 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ตามนัยมาตรา 38 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

2. หากส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการพิจารณาแก้ไขปัญหาหรือหาข้อยุติเพื่อนำเสนอข้อมูลหรือข้อคิดเห็นให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 1. ขอให้ส่วนราชการชี้แจงถึงสาเหตุที่ไม่สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ว่ามาจากเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้

1) การขอพระราชทานความเป็นธรรม หรือการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ดังกล่าว จัดเป็นงานซึ่งส่วนราชการได้มีประกาศกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จให้ประชาชนและข้าราชการทราบเป็นการทั่วไปแล้ว แต่มีอุปสรรคข้อขัดข้องที่ยังไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้

และขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องอย่างไร จะดำเนินการแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาใด หรือ

2) การขอพระราชทานความเป็นธรรม หรือการขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ ดังกล่าว เป็นงานซึ่งส่วนราชการมิได้มีการประกาศกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จให้ประชาชนและข้าราชการทราบเป็นการทั่วไป และยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จอันเนื่องมาจากอุปสรรคข้อขัดข้องใด และจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาใด หรือ

3) เหตุอื่น ๆ

โดยจะต้องดำเนินการภายในกำหนด 15 วัน หลังจากที่ได้รับเรื่องจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา 38 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

3. หลังจากที่ได้ดำเนินการตามข้อ 2. แล้ว ขอให้ส่วนราชการนั้น แจ้งผลการพิจารณาดำเนินการให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ และหากพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้ว แต่เรื่องดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ ให้ส่วนราชการนั้น แจ้งผลการพิจารณาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะทุก 30 วัน จนกว่าจะดำเนินการได้แล้วเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลรายงานผลความคืบหน้าให้สำนักเลขาธิการและผู้เกี่ยวข้องทราบ

4. ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือหาข้อยุติเพื่อเสนอข้อมูลหรือข้อคิดเห็นให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งสำนักเลขาธิการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทในเรื่องดังกล่าว ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 ปี ยกเว้นเรื่องที่ต้องใช้เวลานาน เช่น คดีที่ต้องรอฟังผลคำพิพากษาศาลถึงที่สุด

5. หากส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการในเรื่องใด ขอให้แจ้งอุปสรรคข้อขัดข้องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบแต่เนิ่น ๆ ไม่ควรปล่อยให้ล่วงเลยเป็นเวลานาน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจพิจารณาเสนอ กพร. พิจารณากำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แก่ส่วนราชการรับไปปฏิบัติตามนัยมาตรา 37 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อมิให้ผู้ขอพระราชทานความเป็นธรรม หรือขอพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ต้องรอนานเกินควร

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ

(นายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องร้องทุกข์

โทร./ โทรสาร 0 2221 1133 (มท) 50454

26 10 26
26 10 26
กลุ่มงานวินัย
เลขที่รับ 341
วันที่ 30 ก.ย. 2547
เวลา

4:12
กองการเจ้าหน้าที่
เลขที่ 2/08
วันที่ 20 ก.ย. 2547
เวลา

ที่ นร 1011/ว 26

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม. 10300

17 กันยายน 2547

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน
เรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- อ้างถึง 1. ตำนานหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/ว 218 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2541
2. ตำนานหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 31 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542

ตามหนังสือที่อ้างถึง 1. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ
การร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่า
กระทำผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอมา ความแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้ร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรีว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ได้ทำ
เรื่องร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการยืนยันให้แจ้งให้ส่วนราชการ
ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. จึงขอแจ้งหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
เกี่ยวกับการร้องเรียนและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย
ให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง ดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้นให้ถือเป็น
ความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อและหลักฐาน กรณีแวดล้อม
ปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

2. แต่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ โดยปิดชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์
ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่
ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

3. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับหลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

4. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏว่ามีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535

5. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูล นั้น

6. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่ แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นอกจากนั้น คณะรัฐมนตรียังได้วางมาตรการให้ผู้บังคับบัญชาให้ความคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นการให้ข้อมูล การให้ข้อมูล หรือการส่งเอกสารหลักฐาน ที่จะไม่ถูกกลั่นแกล้ง ตามหนังสือที่อ้างถึง 2. ให้ส่วนราชการถือและปฏิบัติอีกด้วย

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีทั้งสองฉบับดังกล่าวโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีมา สีมานนท์)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. 0 2281 8677

โทรสาร 0 2628 6204

3032

51790

14 N.O. 2547

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

๘ กันยายน 2547

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินการ/การเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานโครงการ/โครงการ
การแจ้งเตือนเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย คำนวณมาก ที่ มท 0205.3/ว 2904 ลงวันที่ 30 สิงหาคม 2547

ตามหนังสือที่อ้างถึง ปรากฏว่า ได้มีปัญหาในการดำเนินงานเรื่องการร้องทุกข์/ร้องเรียน ตามการสั่งการของกระทรวงมหาดไทยหลายประการ ซึ่งได้พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว จึงให้ ส่วนราชการ และจังหวัด ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. กรณีการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน

ปัญหาที่พบ หลายหน่วยงาน/จังหวัด ให้หน่วยงานในสังกัด หรือแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่หน่วยงาน/จังหวัด ไม่เสนอความเห็นประกอบเรื่องไปยังกระทรวงมหาดไทย เป็นเพียงการรวบรวมเอกสารส่งไปเท่านั้น และหลายแห่งจะใช้หนังสือประทับตรา แทนการลงชื่อในการ ส่งเอกสารนั้น ๆ

ข้อเสนอให้ปฏิบัติ ให้หน่วยงาน/จังหวัด เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาไปยัง
กระทรวงมหาดไทย ทุกครั้ง และควรใช้หนังสือภายนอกหรือบันทึกข้อความแทนการใช้หนังสือประทับตรา

2. กรณีการร้องวัดติดตามผลเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน

ปัญหาที่พบ ส่วนราชการ/จังหวัด ไม่รายงานผลการดำเนินงานตามกำหนดเวลา

ข้อเสนอให้ปฏิบัติ ให้ส่วนราชการ/จังหวัด เร่งรัดดำเนินการ หากไม่แล้วเสร็จภายใน

กำหนดขอให้รายงานความคืบหน้าให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย

3. กรณีการเตือนให้รายงานผลการดำเนินงาน

ปัญหาที่พบ บางส่วนราชการ/จังหวัด ไม่สนใจกับการเตือนให้รายงานผลการดำเนินการ (บางจังหวัดเตือนถึง 6 ครั้ง)

ข้อเสนอให้ปฏิบัติ ให้ส่วนราชการ/จังหวัด เฝ้าระวังการดำเนินการในเรื่องที่มีการเตือนเป็นพิเศษ แต่การแจ้งเตือนนั้นจะพิจารณาถึงความยากง่ายของเรื่องที่จะดำเนินการเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย และหากปรากฏว่า เป็นเรื่องปกติธรรมดา ซึ่งเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนด

/ រយៈពេល...

ระยะเวลาดังกล่าว แต่ไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาอันควร หรือไม่รายงานผลการดำเนินการให้ทราบ หรือไม่ได้ชี้แจงเหตุขัดข้องให้ทราบ และได้มีการแจ้งเตือนถึง 3 ครั้ง หน่วยงาน/จังหวัดควรจะพิจารณาสมรรถภาพเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน ตามควรแก่กรณีด้วย

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยทราบดีว่า ในขณะนี้เรื่องราวการร้องทุกข์/ร้องเรียนมีเป็นจำนวนมาก เป็นภาระของส่วนราชการและจังหวัด แต่เนื่องจากเป็นกรณีความเดือดร้อนของประชาชนและเป็นนโยบายที่สำคัญของนายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท.ดร. ทักษิณ ชินวัตร) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายโกศล พลกุล) ดังนั้น จึงขอให้ทุกส่วนราชการและจังหวัดให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นกรณีพิเศษ สำหรับจังหวัดให้ตั้งคณะกลุ่มปฏิบัติงาน (Task force) จากหลายๆ หน่วยงานขึ้นมารับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ตามนัยหนังสือที่อ้างถึงก็จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยฤกษ์ คิบฐอานาจ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๒๐๕.๓/ว ๒๕๐๔

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๗

เรื่อง การดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน ในระดับจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปัจจุบัน การร้องทุกข์/ร้องเรียน ของจังหวัดมีหลายช่องทาง นอกจากจะรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียนจากกระทรวงมหาดไทยไปดำเนินการแล้ว ยังต้องรับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน ในลักษณะเดียวกันจากกระทรวง ทบวง กรม และองค์กรอิสระอื่น ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย หลายหน่วยงาน อาทิเช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ป.ป.ง.) และ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ฯลฯ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล ซึ่งให้จังหวัดจัดตั้งผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน ไว้ที่บริเวณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัด จากกรณีดังกล่าว ทำให้ปริมาณการรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน มีจำนวนมาก ขณะเดียวกันอัตรากำลังของผู้ปฏิบัติงานรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน ของจังหวัดมีจำกัด และต้องรับผิดชอบงานด้านอื่นด้วย แต่ในทางนโยบายของรัฐบาลกลับให้ความสำคัญกับการร้องทุกข์/ร้องเรียน เพื่อเป็นการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้ประชาชน เป็นเรื่องเร่งด่วน ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการร้องทุกข์/ร้องเรียน ที่มีปริมาณมาก เป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐในการแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวให้แก่ประชาชน จึงให้จังหวัดพิจารณาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียนของจังหวัดแบบบูรณาการดังนี้

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสำคัญในเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน โดยมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน เป็นระบบ ครบวงจร คือ รับผิดชอบงานร้องทุกข์/ร้องเรียน ทั้งงานศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย งานผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์/ร้องเรียน (ศูนย์ทัก ทักซัน) และงานจากส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ

๒. การร้องทุกข์/ร้องเรียน ในระดับจังหวัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด หลายหน่วยงาน และในกรณีที่จังหวัดเห็นว่า ปริมาณงานการร้องทุกข์/ร้องเรียนของจังหวัดมีปริมาณมาก และมีอัตรากำลังของจังหวัดไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการร้องทุกข์/ร้องเรียน ก็ให้จังหวัดพิจารณาบูรณาการเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการ/หน่วยงานของรัฐอื่น โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการ/หน่วยงานดังกล่าว เข้ามาร่วมปฏิบัติงานในลักษณะกลุ่มปฏิบัติ (Taskforce) และมอบหมายให้รับผิดชอบ เรื่องการร้องทุกข์/ร้องเรียน เป็นการเฉพาะก็สามารถจะแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวที่เกิดขึ้นได้

/ ๓. กรณีของการ...

๓. กรณีของการร้องทุกข์/ร้องเรียน ซึ่งต้องใช้เวลาในการตรวจสอบข้อเท็จจริงนาน ในขณะที่ผู้ร้องจะไม่ทราบ ว่า จังหวัดกำลังดำเนินการเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียนดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ก็จะนำเรื่องดังกล่าวไปร้องทุกข์/ร้องเรียนยังหน่วยงานอื่น หรือหน่วยเหนือขึ้นไปอีก หรืออาจนำไปสู่การร้องทุกข์/ร้องเรียนกล่าวหาผู้ว่าราชการจังหวัด/เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานว่า ละเลยหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติหน้าที่ในกรณีดังกล่าว ดังนั้น จึงควรมอบหมายให้กลุ่มปฏิบัติงาน (Taskforce) ดังกล่าว วางระบบการปฏิบัติงาน และแจ้งผลความคืบหน้าเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน ให้ผู้ร้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกระทรวงมหาดไทยทราบทุกระยะด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
เสริมศักดิ์ พงษ์พานิช
(นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
โทร. /โทรสาร ๒๒๑๑๑๓๓

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0804.2 / ว 2184

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัมรินทร์ กทม. 10200

30 มิถุนายน 2547

เรื่อง การส่งสำเนาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพิจารณาใช้มาตรการยึด आयัดทรัพย์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0313.1 / ว 831 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนานหนังสือคณะกรรมการ ป.ท. ที่ ปง 0012 / 168 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2547
จำนวน 1 แผ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชักซ้อมมาตรการเกี่ยวกับการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จังหวัดถือปฏิบัติ กรณีเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการทุจริตในการปฏิบัติงานของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับในคดีที่มีการทุจริตในวงเงินตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ให้รายงานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินทราบเพื่อดำเนินการตามข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 นั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะประธานกรรมการ ป.ท. (คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี) ได้มีหนังสือแจ้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า โครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด เป็นโครงการตามแผนนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่สมควรให้การสนับสนุน และเพื่อให้การใช้บังคับทางกฎหมายเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างเด็ดขาด รวดเร็ว และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น จึงขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน กรณีเป็นเรื่องที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือมูลเหตุอื่นใดที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานตามมาตรา 3(5) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพิจารณาใช้มาตรการยึด आयัดทรัพย์ด้วยอีกทางหนึ่ง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

/ กระทรวงมหาดไทย ...

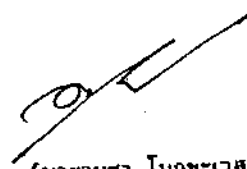

- 2 -

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การตรวจสอบเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางส่วนดำเนินการโดยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ นายอำเภอ / ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเรื่องดังกล่าวเป็นไปตามแนวทางที่ประธานกรรมการ ป.ท. กำหนด รวมทั้งเพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาดของกระทรวงมหาดไทย จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดถือปฏิบัติตามมาตราการเกี่ยวกับการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามแนวทางที่ประธานกรรมการ ป.ท. กำหนดอย่างเคร่งครัดโดยให้จังหวัดประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน กรณีเป็นเรื่องที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือมูลเหตุอื่นใดที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (5) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ที่มีวงเงินตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปตามข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพิจารณาใช้มาตรการยึดอายัดทรัพย์สินอีกทางหนึ่ง และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะเวส)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035

ที่ ปง ๐๐๑๒/๒๖๘

๐๑
pkyr

คณะกรรมการ ป.ท.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๔๒๒ ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ ๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ.....27402
วันที่ 26 พ.ค. 2547

๒๘

พฤษภาคม ๒๕๔๗

๑๐๓๓๐
สำนักงานกฎหมายและระเบียบข้อ
2490
เลขรับ.....
วันที่ 26 พ.ค. 2547
เวลา.....

เรื่อง โครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการ ป.ท. ส่วนที่๑๓ ที่ ปง ๐๐๑๒/ว๘๘ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๗

ตามที่คณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี (คณะกรรมการ ป.ท.) ได้มีหนังสือเชิญท่านหรือผู้แทนมาชี้แจงรายละเอียดโครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด ในการประชุมคณะกรรมการ ป.ท. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ วันศุกร์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการ ป.ท. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นโครงการตามแนวนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่สมควรให้การสนับสนุน อนึ่ง เพื่อให้การใช้งบประมาณทางกฎหมายเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปอย่างเด็ดขาด รวดเร็ว และเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น จึงขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ประสานกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ป.ง.) โดยส่งสำเนาเอกสารผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน กรณีเป็นเรื่องที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือมูลเหตุอื่นใดที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สำนักงาน ป.ป.ง. พิจารณาใช้มาตรการยึด อาชญาทรัพย์ด้วยอีกทางหนึ่ง

๒๕๔๒
3470
- 8 ส.ธ. 2547

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาคำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

โกศล พลกุล

(นายโกศล พลกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานกรรมการ ป.ท.

กองบริหารจัดการทรัพย์สิน

โทรศัพท์ ๐-๒๒๑๕-๓๖๐๐ คอ ๒๐๓๓ โทรสาร ๐-๒๒๑๕-๓๖๒๗-๘

ที่ นท 0801.3/ว 831

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300

17 มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน/ร้องทุกข์ ของศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่นขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ “ท้องถิ่นไทยใสสะอาด” และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ทั่วประเทศ ประกอบกับเพื่อสร้างช่องทางในการรับเรื่องราวร้องทุกข์ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต คอร์รัปชัน และการปฏิบัติงานที่ไม่โปร่งใสของผู้บริหาร และพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประชาชนสามารถร้องเรียน/ร้องทุกข์ในเรื่องดังกล่าวผ่านช่องทางการร้องเรียน/ร้องทุกข์ได้ ดังนี้

1. ร้องเรียนด้วยตนเองที่ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ถนนราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ
2. ร้องเรียนทางจดหมายไปยัง ตู้ ปณ. 66 ปณจ. ราชดำเนิน กรุงเทพฯ 10200
3. ร้องเรียนทางโทรศัพท์ที่ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่นหมายเลข 0-2241-9016
4. ร้องเรียนผ่านทางระบบอินเตอร์เน็ต web site www.thailocaladmin.go.th หัวข้อ ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอให้จังหวัดประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ได้ทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาคำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย ชัย ฝักอักษร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักงานเลขานุการกรม
ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น
โทร 0-2241-9016
โทรสาร 0-2241-9014

ที่ มท 0205.3/ว 1687

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท 10200

20 พฤษภาคม 2547

เรื่อง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/ว 98 ลงวันที่ 29 เมษายน 2547
จำนวน 1 ชุด

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2547 เห็นชอบแนวทางปฏิบัติตามที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอ โดยให้อธิปไตยปฏิบัติว่า เมื่อได้รับหนังสือหรือได้รับการติดต่อจากผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา หรือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแล้ว เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวจะต้องรายงานให้หัวหน้าหน่วยงานทราบโดยเร็ว และให้หัวหน้าหน่วยงานสั่งการ เร่งรัด และติดตามให้รีบชี้แจงหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยเร็ว เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจะได้พิจารณาวินิจฉัยคำร้องเรียนเพื่อนำข้อร้องเรียนให้แก่ประชาชนโดยเร็ว ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามนโยบายของรัฐบาล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

ชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ

(นายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร./โทรสาร 0 2221 1133

๐๐๕๙
๐๕

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๔๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๔๗

เรื่อง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการแก้ปัญหาความเดือดร้อน
ให้แก่ประชาชน

เรียน เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ที่ นร ๓๑/๔๔๗๗

ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ส่วนที่ ๒๑/๒๑๒๓

ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๗

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอว่า เพื่อให้การประสานงานและร่วมมือ
ในการแก้ไขปัญหาทุกข์ร้อนของประชาชนเป็นไปโดยรวดเร็วสมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย จึงขอให้คณะรัฐมนตรีกำหนดแนวปฏิบัติไปยังทุกหน่วยงานภายใต้บังคับบัญชาและ
กำกับดูแลของรัฐบาล โดยให้ถือปฏิบัติว่า เมื่อได้รับหนังสือหรือได้รับการติดต่อจากผู้ตรวจการแผ่นดิน
ของรัฐสภาหรือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพื่อให้ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารหลักฐาน
เพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแล้ว เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวจะต้องรายงานให้หัวหน้า
หน่วยงานทราบโดยเร็ว และให้หัวหน้าหน่วยงานสั่งการเร่งรัดและติดตามให้รีบชี้แจงหรือส่งเอกสาร
หลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาโดยเร็ว เพื่อให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของ
รัฐสภาจะได้พิจารณาวินิจฉัยคำร้องเรียนเพื่อแก้ไขทุกข์ร้อน ให้แก่ประชาชนโดยเร็วตามหลักการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดีตามนโยบายของรัฐบาลต่อไป ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๗ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติตามที่
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอและให้แจ้งเวียนให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐทราบ
และถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ
บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๐๔-๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๔๔

13 พฤษภาคม 2547

เรื่อง การชักซ้อมมาตรการเกี่ยวกับการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0313.1/831 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 แผ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชักซ้อมมาตรการเกี่ยวกับการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดถือปฏิบัติ เพื่อให้การกำกับดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ทุกจังหวัดรายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทรวงมหาดไทยทราบเป็นประจำทุกวันที่ 5 ของเดือน นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำโครงการ "ท้องถิ่นไทยใสสะอาด" ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นนโยบายเร่งด่วน และถือเป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งรัฐบาลได้ประกาศสงครามเพื่อเอาชนะปัญหาดังกล่าวอยู่ในขณะนี้ ประกอบกับตามแบบรายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้จังหวัดทุกจังหวัดรายงานเป็นประจำทุกเดือนนั้น เป็นแบบรายงานเรื่องร้องเรียนทั้งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยไม่สามารถแยกประเภทผู้ถูกร้องเรียนในแต่ละประเภทได้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้อง มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนโครงการท้องถิ่นไทยใสสะอาด จึงขอปรับเปลี่ยนแบบรายงานดังกล่าว โดยแยกประเภทผู้ถูกร้องเรียนให้ชัดเจน กล่าวคือ

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ประธานหรือรองประธานสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น (แบบ 1)

กลุ่มที่ 2 ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้าง (แบบ 2)

/ กลุ่มที่ 3...

กลุ่มที่ 3 บุคคลในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
โดยมิชอบ (แบบ 3)

อนึ่ง แบบรายงาน (แบบ 4) เป็นการประมวลผลเรื่องร้องเรียนทั้งหมดที่อยู่ใน
ความรับผิดชอบของจังหวัด

ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบเป็นประจำทุกเดือน โดยเริ่มรายงานครั้งแรกภายในวันที่ 5
มิถุนายน 2547 ส่วนเดือนถัดไปขอให้รายงานภายในวันที่ 5 ของทุกเดือนเช่นเดิม ตามแบบรายงาน
ที่ปรับเปลี่ยนแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัชชัย พักอังกูร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. 0-2241-9034

โทรสาร 0-2241-9035

คำแนะนำ

การลงรายละเอียดในแบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. แบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับใหม่ ได้แบ่งบุคคลผู้ถูกร้องเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ประธานหรือรองประธานสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น (แบบ 1)

(2) กลุ่มที่ 2 ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้าง (แบบ 2)

(3) กลุ่มที่ 3 บุคคลในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ (แบบ 3)

2. แบบรายงานฯ ของกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ขอให้แยกบุคคลที่ถูกร้องเรียนให้ชัดเจน ส่วนแบบรายงานฯ แบบ 4 เป็นการประมวลผลเรื่องร้องเรียนทั้งหมดที่อยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัด

3. หากมีปัญหา ข้อสงสัย เกี่ยวกับการลงรายละเอียดในแบบรายงานฯ ขอให้สอบถาม ประธานงานกัับนายวันชัย จันทร์พร ผู้อำนวยการส่วนเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น หมายเลขโทรศัพท์ 0-2241-9034, 0-2241-9035 หรือ 0-1174-3746 หรือ นางสาวอัญชลีย์ ไชยปัญญา เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล 4 หมายเลขโทรศัพท์ 0-2243-6634 หรือ 0-6629-7521

แบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น
ประธานหรือรองประธานสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น

ประจำเดือน..... พ.ศ. ....

ประเภทของ การปกครอง ส่วนท้องถิ่น	จำนวนเรื่องร้องเรียนกลุ่มที่ 1 หรือ ตรวจพบการกระทำผิด		ประเภทเรื่องร้องเรียน (จำนวนเรื่อง)					ผลการดำเนินงาน(จำนวนเรื่อง)					ระยะเวลาดำเนินการ (จำนวนเรื่อง)			
	ยอดสะสม ก่อนเดือน ที่รายงาน	ยอดใน เดือนที่ รายงาน	ทุจริตการ จัดซื้อจัดจ้าง	ทุจริตการ เงินการบัญชี	ทุจริต อื่น ๆ	ปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ชอบ	ความ ประพฤติ ประหลาด	ความ เดือดร้อน ของ ประชาชน	อื่น ๆ	ได้รับรู้			ยังอยู่ ระหว่าง ดำเนินการ	ภายใน ๓๐ วัน	เกิน ๓๐ วัน	
										ไม่มีผู้ ที่ร้องเรียน	รับ ทราบ	แจ้ง ความ เดือดร้อน				
เทศบาล																
อบจ.																
อบต.																
เมืองพัทยา																
รวม																

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ท้องถิ่นจังหวัด.....

แบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มที่ 2 ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้าง

ประจำเดือน..... พ.ศ. ....

ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนเรื่องร้องเรียนกลุ่มที่ 1 หรือตรวจพบการกระทำผิด			ประเภทเรื่องร้องเรียน (จำนวนเรื่อง)					ผลการดำเนินงาน(จำนวนเรื่อง)					ระยะเวลาดำเนินการ (จำนวนเรื่อง)		
	ยอดสะสมก่อนเดือนที่รายงาน	ยอดในเดือนที่รายงาน	รวม	ทุจริตจัดจ้าง	ทุจริตการเงินการบัญชี	ทุจริตอื่น ๆ	ทุจริตน้ำที่โดยไม่ชอบ	ความประพฤติ	ความเรียบร้อย	ได้รับคดี			ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ	ภายใน 60 วัน	เกิน 60 วัน	
										ไม่ปฏิบัติตามที่ร้องเรียน	วินัย	อาญา				แพ่ง
เทศบาล																
อบจ.																
อบต.																
เมืองพัทยา																
รวม																

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ท้องถิ่นจังหวัด.....

แบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มที่ 3 บุคคลในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ร่วมกับปฏิบัติตามการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ประจำเดือน..... พ.ศ.....

ประเภทของ การร้องเรียน	จำนวนเรื่องร้องเรียนกลุ่มที่ 1 นวัตกรรม การปกครองส่วนท้องถิ่น			ประเภทเรื่องร้องเรียน (จำนวนเรื่อง)					ผลการดำเนินงาน(จำนวนเรื่อง)					ระยะเวลาดำเนินการ (จำนวนเรื่อง)						
	ยอดสะสม ก่อนเดือน ที่รายงาน	ยอดใน เดือนที่ รายงาน	รวม	ทุจริต อื่น ๆ	ทุจริต เงินการบัญชี	ทุจริตการ จัดซื้อจัดจ้าง	ปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ชอบ			ความ ประพฤติก	ความ เดือดร้อน ของ ประชาชน	ได้รับยุติ			ยังไม่ยุติตาม ที่ร้องเรียน	ยังไม่ ดำเนินการ	ยังอยู่ ระหว่าง ดำเนินการ	ภายใน ๖๐ วัน	เกิน ๖๐ วัน	เหตุผลที่ เกิน ๖๐ วัน
							ทุจริต อื่น ๆ	ทุจริต เงินการบัญชี	ทุจริตการ จัดซื้อจัดจ้าง			ทุจริต อื่น ๆ	ความ ประพฤติก	ความ เดือดร้อน ของ ประชาชน						
เทศบาล																				
อบจ.																				
อบต.																				
เมืองพัทยา																				
รวม																				

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ท้องถิ่นจังหวัด.....

แบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ประมวลผลเรื่องร้องเรียนทั้งหมดที่อยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัด)

ประจำเดือน..... พ.ศ. ....

ประเภทของ การปกครอง ส่วนท้องถิ่น	จำนวนเรื่องร้องเรียนกลุ่มที่ 1 หรือ ตรวจพบการกระทำผิด			ประเภทเรื่องร้องเรียน (จำนวนเรื่อง)							ผลการดำเนินงาน(จำนวนเรื่อง)							ระยะเวลาดำเนินการ (จำนวนเรื่อง)			
	ขอคัดค้าน ก่อนเดือน ที่รายงาน	ยอดใน เดือนที่ รายงาน	รวม	ทุจริต จัดซื้อจัดจ้าง	ทุจริตการ เงินการบัญชี	ทุจริต อื่น ๆ	ทุจริต โดยไม่รอบ คอบ	ความ ประพฤติ ประหลาด	ความ เดือดร้อน ของ ประชาชน	อื่น ๆ	ได้รับผู้ใด					มีอยู่ ระหว่าง ดำเนินการ	ภายใน ๕๐ วัน	เกิน ๕๐ วัน	เหตุผลที่ เกิน ๕๐ วัน		
											ไม่มีผู้สนใจ ที่ร้องเรียน	วิทย อาสา	แพทย์ ประจำ	พนักงาน ส่วน ต่าง	พนักงาน ส่วน ต่าง					พนักงาน ส่วน ต่าง	พนักงาน ส่วน ต่าง
เทศบาล																					
อบจ.																					
อบต.																					
เมืองพัทยา																					
รวม																					

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ท้องถิ่นจังหวัด.....

ด่วนมาก

ที่ มท 0804/ว 1219

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300

14 ตุลาคม 2546

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสอบสวนข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0208.3/ว 207 ลงวันที่ 25 มกราคม 2542

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0205.3/ว 3086
ลงวันที่ 9 กันยายน 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเวียนหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
เกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ
ว่ากระทำความผิดวินัยมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท 0205.3/ว 3086 ลงวันที่ 9 กันยายน 2546
แจ้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบว่า มีผู้ได้รับความเดือดร้อนร้องเรียนต่อรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือ
ร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ กรณีปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ และต่อมาผู้ร้องได้ยื่น
คำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยอ้างเหตุผลว่าเกิดขึ้นจากความเข้าใจผิดของผู้ร้อง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงโปรดมีบัญชาให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว
ดังนี้

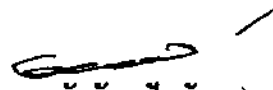
1. หากเป็นกรณีร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ
ถึงแม้ภายหลังผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียน โดยอ้างเหตุผลใดก็ตาม ไม่ถือว่าเป็นเหตุให้
การสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวต้องระงับลง ส่วนราชการต้นสังกัดจะต้องดำเนินการ
สอบสวนข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ร้องเรียนต่อไป จนกว่าจะได้ข้อยุติ ว่ามีมูลหรือไม่มีมูล ทั้งนี้
เพื่อป้องกันมิให้ผู้ร้องเรียนถูกข่มขู่ ฉ้อฉล หรือบังคับให้ถอนคำร้อง

/ 2. หากเป็น ...

2. หากเป็นกรณีทางแพ่งหรือเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียน ให้อยู่ในดุลยพินิจของส่วนราชการต้นสังกัดที่จะพิจารณาว่าสมควรยุติการสอบสวนข้อเท็จจริง ประการใด หรือไม่ อย่างไร
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัชชัย พิกอังกูร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและเรื่องร้องทุกข์
โทร. 0-2241-9034-5
โทรสาร 0-2241-9035

เลขรับ	181
วันที่	17 ก.ย. 2541
เวลา	

บันทึกข้อความ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	
เลขรับ	181
วันที่	22 ต.ค. 2541

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง
ที่ มท 0205.3/ว 3086

วันที่ 9

กลุ่มงานวินัย	253
เลขที่	ว 3086
วันที่	17 ก.ย. 46
เวลา	

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสอบสวนข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมและหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0208.3/ว 207 ลงวันที่ 25 มกราคม 2542 ได้แจ้งเวียนหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า มีผู้ได้รับความเดือดร้อนร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ กรณีปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ และต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยอ้างเหตุผลว่าเกิดขึ้นจากความเข้าใจผิดของผู้ร้อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงโปรดมีบัญชาให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว ดังนี้

1. หากเป็นกรณีร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ ถึงแม้ภายหลังผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียน โดยอ้างเหตุผลใดก็ตาม ไม่ถือว่าเป็นเหตุให้การสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวต้องระงับลง ส่วนราชการต้นสังกัดจะต้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ร้องเรียนต่อไป จนกว่าจะได้ข้อยุติ ว่ามีมูลหรือไม่มีมูล ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ร้องเรียนถูกข่มขู่ฉ้อฉล หรือบังคับให้ถอนคำร้อง

2. หากเป็นกรณีทางแพ่งหรือเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียนให้อยู่ในดุลยพินิจของส่วนราชการต้นสังกัดที่จะพิจารณาว่าสมควรยุติการสอบสวนข้อเท็จจริงประการใดหรือไม่อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไป

(นายฐิระวัตร กุลละวณิช)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่ มท 0205.3/ว

3087

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษะพงศ์ ถนน 10200

9 กันยายน 2546

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการสอบสวนข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย คำนวณที่ มท 0208.3/ว 207 ลงวันที่ 25 มกราคม 2542

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเวียนหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียน กล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัยมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า มีผู้ได้รับความเดือดร้อนร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ กรณีปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ และต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยอ้างเหตุผลว่าเกิดขึ้นจากความเข้าใจผิดของผู้ร้อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงโปรดมีบัญชาให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว ดังนี้

1. หากเป็นกรณีร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตประพฤติมิชอบ ถึงแม้ภายหลังผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียน โดยอ้างเหตุผลใดก็ตาม ไม่ถือว่าเป็นเหตุให้การสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวต้องระงับลง ส่วนราชการต้นสังกัดจะต้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ร้องเรียนต่อไป จนกว่าจะได้ข้อยุติ ว่ามีมูลหรือไม่มีมูล ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ร้องเรียนถูกข่มขู่ ฉ้อฉล หรือบังคับให้ถอนคำร้อง

2. หากเป็นกรณีทางแพ่งหรือเรื่องส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนเรื่องร้องเรียนให้อยู่ในดุลยพินิจของส่วนราชการต้นสังกัดที่จะพิจารณาว่าสมควรยุติการสอบสวนข้อเท็จจริงประการใดหรือไม่อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระวัตร กุศลระวีชัย)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องร้องทุกข์

โทร./โทรสาร 0 2221 1133 มท 50454

ด้านที่สุค

ที่ มท 0810.3/ ว 1861

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

4 มิถุนายน 2546

เรื่อง มาตรการและแนวทางการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำสั่งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 30/2546 ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2546 จำนวน 1 ชุด
2. ตัวอย่างข้อความประชาสัมพันธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่ พลเอก นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) ได้ประชุมเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและปราบปรามผู้มีอิทธิพล เมื่อวันอังคารที่ 20 พฤษภาคม 2546 ณ สโมสรตำรวจ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร และศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) ได้มีคำสั่งที่ 30/2546 เรื่อง แนวทางการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพล ลงวันที่ 22 พฤษภาคม 2546 กำหนดแนวทางการดำเนินงานสำหรับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่างๆ และทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขจัดเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล ซึ่งถือเป็นนโยบายเร่งด่วนลำดับแรก ได้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมาย ดำเนินการดังนี้

1. มาตรการทั่วไป

แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยึดถือแนวทางการดำเนินการตามคำสั่งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 30/2546 เรื่อง แนวทางการดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพล และสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด/อำเภอ ในการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว

2. มาตรการด้านการขจัดเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล

2.1 แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบและเข้มงวดกวดขันบุคลากรทุกระดับ ทั้งพนักงานและลูกจ้าง มิให้มีพฤติกรรม เป็นผู้มีอิทธิพล รวมทั้งไม่คบหาสมาคม พัวพันเกี่ยวข้องกับ วัเห็นเป็นใจ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูล และสนับสนุนส่งเสริมแก่ผู้มีอิทธิพลในทุกกรณี

/โดยเฉพาะ...

โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การฉ้อราษฎร์ และขัดขวางการเสนอ/แข่งขันราคา ในการประมูลงานของทางราชการ การเรียกรับผลประโยชน์จากโรงงาน ร้านค้า สถานบริการ สถานประกอบการและประชาชน การพนันผิดกฎหมายต่าง ๆ หวยไต่ดิน การบุกรุกที่ดินสาธารณะ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ควรจะได้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอีกทางหนึ่งด้วย

2.2 แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำคำสั่งควบคุมกำกับดูแลพฤติการณ์ของพนักงานและลูกจ้าง โดยมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นหากพบว่ามีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับผู้มีอิทธิพล ให้ดำเนินการทางการปกครอง ทางวินัย และหรือทางอาญาอย่างเฉียบขาด การละเลยไม่เอาใจใส่หรือการเพิกเฉยไม่ดำเนินการตามหน้าที่ ให้ถือเป็นความบกพร่องของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

2.3 ในกรณีที่ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น มีพฤติการณ์เป็นผู้มีอิทธิพลหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับแก๊งผู้มีอิทธิพลในทุกกรณี ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอได้ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ได้ความชัดเจน โดยให้ถือว่าผู้มีพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการกระทำเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ แล้วแต่กรณี อาจดำเนินการเพื่อให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

3. มาตรการด้านการประชาสัมพันธ์

3.1 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์นโยบายการปราบปรามผู้มีอิทธิพลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วถึง โดยอาจบรรจุเนื้อหาของนโยบายดังกล่าวไว้ใน การฝึกอบรมตามโครงการประสานพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด และการฝึกอบรม ประชุมชี้แจงต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประชุมของหมู่บ้าน/ชุมชน เลียงตามสาย สื่อมวลชนท้องถิ่น รวมทั้งให้มอบภารกิจให้ผู้ประสานพลังแผ่นดินฯ หมู่บ้าน/ชุมชนในการประชาสัมพันธ์ ติดตามพฤติการณ์ และแจ้งเบาะแสข่าวสารให้ ศคส.จ./อ./กิ่ง อ.ทราบต่อไป

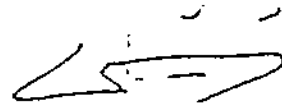
3.2 ให้จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อนำช่องทางทางแจ้งเบาะแสดูผู้มีอิทธิพลไปยัง "ศูนย์ดำรงธรรม" ทางโทรศัพท์หมายเลข 1567 , ตู้ ปณ. 1 ปณ.มหาธาตุไทย กทม 10206 ตู้ ปณ.101 ปทจ.ทุกจังหวัดทั่วประเทศ และทางเว็บไซต์ WWW.mahadhai.com โดยให้มีขนาดป้ายตามความเหมาะสม ติดตั้งอย่างเปิดเผยไว้ ณ สำนักงาน และย่านชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนอาจพิจารณาจัดพิมพ์โปสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นปลิว เพื่อเผยแพร่แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

/สำหรับ...

สำหรับข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำกับ
ดูแลให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานข้างต้นโดยอนุโลมตามแนวทางการปราบปรามผู้มีอิทธิพล
โดยเคร่งครัดด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสา มาสินนท์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

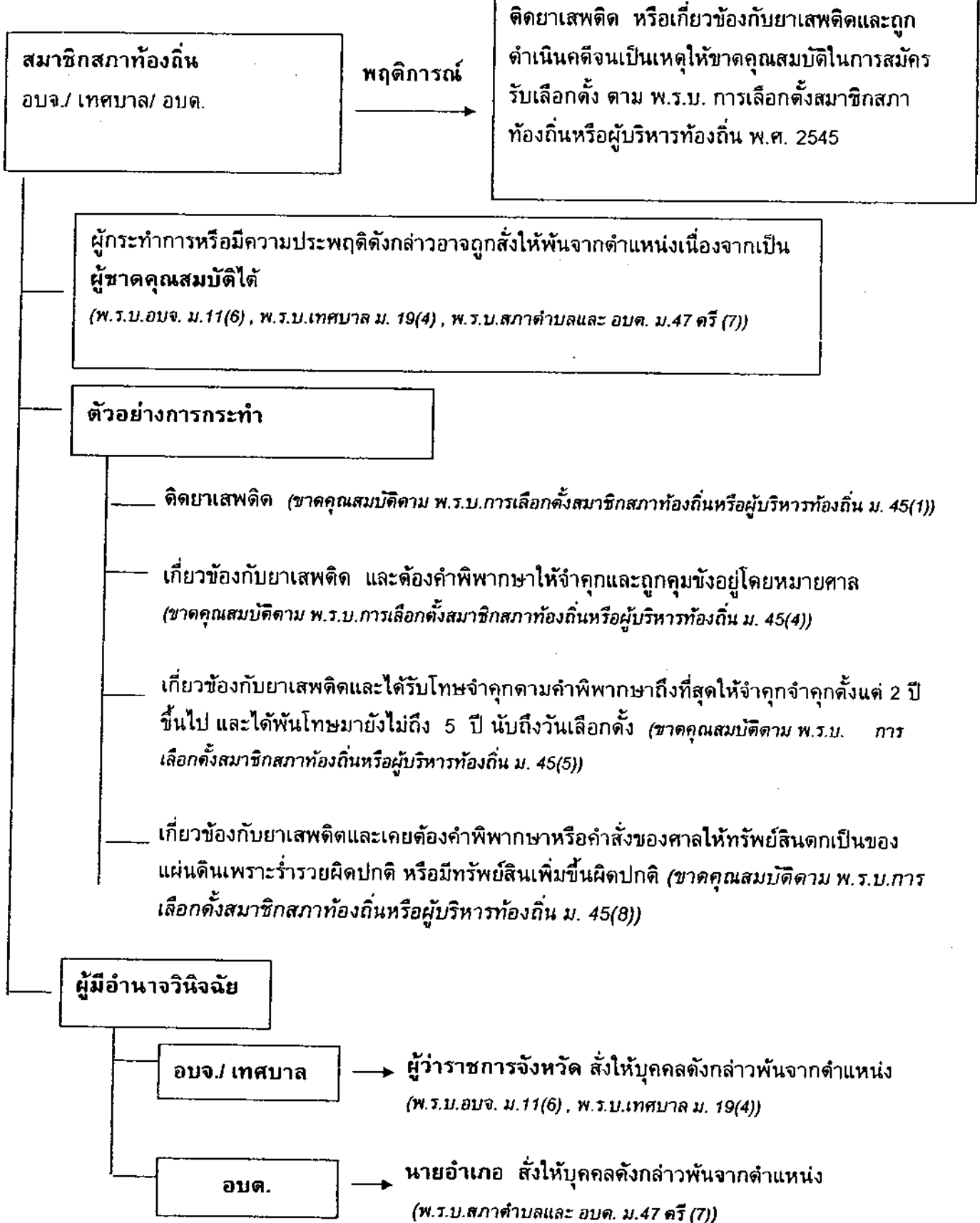
สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

โทร 0-2243-2226 ต่อ 135,137

โทรสาร 0-2243-1812 , 0-2243-2226 ต่อ 115,129

การวินิจฉัยให้ผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งหรือสิ้นสุดสมาชิกภาพ กรณีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1. การสั่งให้สมาชิกสภาท้องถิ่น พ้นจากตำแหน่ง

ความผิด

ที่ มท 0810.2/ 3 583

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 102

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง การพิจารณาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพฤติการณ์การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายประกาศสงครามกับยาเสพติด โดยการผนึกกำลังของทุกส่วนราชการ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ตลอดจนภาคประชาชนได้ร่วมมือกันเพื่อต่อสู้เอาชนะสงครามยาเสพติด
ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยกำหนดเป้าหมายระยะเร่งด่วนในการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - มี
นาคม 2546 ดังนี้

เพื่อให้มาตรการดังกล่าวดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสำเร็จตามช่วงระยะ
ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะบุคลากรและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ จะต้องไม่มีพฤติการณ์การกระทำผิดเกี่ยวกับ
ยาเสพติดทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแลองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ดำเนินการดังนี้

1. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นติดตามพฤติการณ์ของ
ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด หากพบเห็นพฤติการณ์การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้รายงานข้อมูล
ในทางลับให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดและอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อดำเนินการตาม
กฎหมายโดยเด็ดขาด หากผู้บังคับบัญชาได้พบเห็นพฤติการณ์การกระทำผิดแล้ว ไม่แจ้งหน่วยงานดังกล่าว
ให้ถือเป็นความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา

สำหรับกรณีข้าราชการ/พนักงาน ตลอดจนลูกจ้าง หากมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับ
การกระทำผิด ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการ
ตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว และอาจใช้มาตรการพักการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน
ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

2. ในกรณีที่ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทั้งใน
ทางตรงหรือทางอ้อม ให้ถือเป็นนโยบายสำคัญที่ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอจะต้องตรวจสอบ
ทั้งทางตรงและทางลับ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำผิดและลักษณะการเชื่อมโยงกระ
การกระทำผิด โดยให้ถือว่า ผู้ที่มีพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย และมีการกระทำ
การฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ

แล้วแต่กรณี จะต้องดำเนินการเพื่อให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งตามกฎหมาย พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป ผลเป็นประการใดรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

ทุกกระเบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภา นวลจันทร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

โทร 0-2243-2226 โทร สป.มท. 51223 ต่อ 130

โทรสาร 0-2243-1812

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๒๒๗.๕/ว ๓๘๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

เรื่อง การดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๒/ว ๓๔๔๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งผลการสัมมนาแผนการตรวจราชการของกระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน (เรื่องร้องทุกข์) โดยมอบให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รับผิดชอบในการประสานกับจังหวัดเพื่อแก้ไขปัญหาและเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้จังหวัดถือปฏิบัติ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่าปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนมีความสำคัญต่อภารกิจของกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะเรื่อง “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน (เรื่องร้องทุกข์) ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจังและบังเกิดผลเป็นรูปธรรม จึงให้จังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ตรวจสอบเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ที่อยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัด ที่ยังคงดำเนินการและเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จ และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

๒. เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑ กระทรวงมหาดไทยจะได้ดำเนินการรวมทั้งการติดตามเร่งรัดเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ของจังหวัดโดยเคร่งครัด ตามแนวทางหนังสือสั่งการที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๑๘๗๘ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓ เรื่อง การติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ เรื่องใดกำหนดวันเวลาให้จังหวัดรายงาน เมื่อถึงกำหนดเวลาแล้วจังหวัดไม่รายงาน กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือเตือนพร้อมทั้งประทับตรา “เตือนครั้งที่ ๑” เมื่อครบกำหนดเวลาเตือนครั้งที่ ๑ แล้ว จังหวัดยังไม่รายงาน กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือเตือนพร้อมประทับตรา “เตือนครั้งที่ ๒” หากมิได้รับรายงานตามกำหนด กระทรวงมหาดไทยจะ “เตือนครั้งที่ ๓” พร้อมทั้งให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการทางวินัยผู้มีหน้าที่กำกับดูแลและผู้รับผิดชอบตามควรแก่กรณีต่อไป

3. สำหรับการเร่งรัดติดตามผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาร้องทุกข์ของจังหวัด
กระทรวงมหาดไทยได้มอบให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยประจำเขตรับผิดชอบ ตามบัญชีสื่อ
กระทรวงมหาดไทย คำนวณมาก ที่ นท 0208.2/ว 3446 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2544

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่
18 มีนาคม 2545

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) ชงยุทธ วิชัยดิษฐ
(นายชงยุทธ วิชัยดิษฐ)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักตรวจราชการ กระทรวงมหาดไทย
โทร. /โทรสาร 0 2221 1133

ด่วนที่สุด

ที่ มท 0313.1/ว

831

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

๒๖ มีนาคม 2545

เรื่อง การชักซ้อมมาตรการเกี่ยวกับการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ส่วนมาก ที่

นร 2204.1/ว 591 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2544 จำนวน 1 ชุด

2. แบบรายงานเรื่องร้องเรียน จำนวน 1 ชุด

ด้วยในปัจจุบันมีการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก โดยเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนว่า ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ซึ่งเกิดความเสียหายต่อประชาชนและทางราชการ ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นนโยบายอันสำคัญของกระทรวงมหาดไทย ที่จะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ก่อให้เกิดการพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างต่อเนื่องและประชาชนได้รับการบริการที่มีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทยจึงวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากไม่มีกำหนดเวลา ให้ดำเนินการไว้เป็นอย่างอื่น ให้จังหวัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนได้อีก 30 วัน หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้จังหวัดรายงานเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องขยายเวลาออกไปในแบบรายงานในข้อ 4

2. เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการทุจริต ในการปฏิบัติงานของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีมูลความผิดทางอาญา ทางแพ่ง ทางวินัย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด หากเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่จะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขอให้ติดตามผลการดำเนินการจนกว่าจะได้ข้อยุติ สำหรับกรณีความผิดทางอาญาให้จัดส่งข้อเท็จจริงและรายงานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ สำหรับในคดีที่มีการทุจริตในวงเงินตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ให้รายงานให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ทราบ เพื่อดำเนินการตามข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 รายละเอียดตามที่ส่งมาพร้อมนี้

13. เมื่อปรากฏ...

3. เมื่อปรากฏพฤติกรรมหรือมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสภาท้องถิ่น ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการ ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 73 และมาตรา 74 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 79 และมาตรา 80 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 มาตรา 96 และ มาตรา 98 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 38 มาตรา 39 มาตรา 91 และมาตรา 92 โดยตั้งกรรมการสอบสวนตามระเบียบและวิธีการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง ปกครอง พ.ศ. 2539 หากเห็นว่ามีเหตุสมควรสั่งให้ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง หรือยุบสภาท้องถิ่น เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรายงานต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณา กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา ก็ให้ดำเนินการโดยเร็วภายในกำหนดเวลาในข้อ 1

4. ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กระทรวง มหาดไทยทราบเป็นประจำทุกเดือน โดยเริ่มรายงานครั้งแรกภายในวันที่ 5 เมษายน 2545 ตามแบบรายงาน เรื่องร้องเรียนที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา โมกขะเวส)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

โทร. 0-2223-8921

โทรสาร 0-2223-8921

ด่วนมาก

ที่ นร 2204.1/ ๖๕๑1

กรมการปกครอง ๐๗
เลขรับ.....57304
วันที่ - 7 ส.ย. 2544
เวลา 14.30

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

422 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน

กรุงเทพฯ 10330

๓1 พฤษภาคม 2544

ส.น.ก. 38/๖
เลขที่.....
๒๕๔๔

เรื่อง ข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกัน

และปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ.2544

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

อ้างถึง 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544

2. หนังสือสำนักงาน ปปง. คำวนที่สุด ที่ นร 2204/ว184 ลงวันที่ 7 มีนาคม 2544

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 ครั้งที่ 1(2544) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในการประชุม ครั้งที่ 1/2544 วันที่ 19 เมษายน 2544

ตามที่สำนักงาน ปปง. ได้เชิญท่านหรือผู้แทนที่มีอำนาจตัดสินใจแทนได้ ประชุมเพื่อจัดทำข้อตกลงตามข้อ 16 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 และได้ดำเนินการจัดทำข้อตกลงฯ เสร็จสิ้นไปแล้วนั้น

บัดนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ พุธที่ 19 เมษายน 2544 ได้มีมติเห็นชอบด้วยกับข้อตกลงที่ได้จัดทำขึ้นดังกล่าวแล้วและให้ใช้บังคับได้ซึ่งปรากฏรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติพร้อมทั้งแจ้งหน่วยงานในสังกัดเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจโท

(วาสนา เข็มตาก)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

กองบริหารงานคดีอาญาพิเศษ

กลุ่มงานบริหารจัดการทรัพย์สิน

โทร.2193600 ต่อ 2031, โทรสาร 2193628

ข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
พ.ศ.2542 พ.ศ. 2544 ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2544)

เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน(คณะกรรมการ ป.ป.ง.) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2544 เห็นชอบข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 พ.ศ.2544 ที่จัดทำขึ้นระหว่างสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน(สำนักงาน ป.ป.ง.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมศุลกากร สำนักงานประมาณ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมบัญชีกลาง กรมที่ดิน และกรมการปกครอง ตามข้อ 4 ข้อ 15 ข้อ 16 และข้อ 17 แห่งระเบียบดังกล่าว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา 25 (6) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ประกอบกับข้อ 16 แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 พ.ศ.2544 และมีมติคณะกรรมการในการประชุมครั้งที่ 1/2544 เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2544 คณะกรรมการ ป.ป.ง. จึงกำหนดเป็นข้อตกลงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 พ.ศ. 2544 ไว้เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ดังนี้

1.ประเภทลักษณะคดีที่ต้องรายงาน

(1) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

ให้รายงานในประเภทคดีความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย รวมทั้งความผิดฐานสมคบ สนับสนุน หรือพยายาม และความผิดฐานฟอกเงิน

(2) ความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารหญิงและเด็ก เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่นและความผิดฐาน พรากเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไป เพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี

ให้รายงานทุกฐานความผิด

(3) ความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาหรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ให้รายงานทุกฐานความผิด

(4) ความผิดเกี่ยวกับการยกยอกหรือฉ้อโกงหรือประทุษร้ายต่อทรัพย์หรือกระทำความทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ หรือกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งกระทำความผิดโดย กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบหรือมีประโยชน์เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน นั้น

ให้รายงานทุกฐานความผิด

(5) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

ให้รายงานในคดีที่มีการทุจริตในวงเงินตั้งแต่สองล้านบาทหรือกว่านั้นขึ้นไปหรือรวมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร

(6) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาหรือความผิดที่กระทำความผิดโดยอั้งยี่หรือโจร ตามประมวลกฎหมายอาญา

ให้รายงานทุกฐานความผิด

(7) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

ให้รายงานในคดีความผิดฐานนำเข้าหรือส่งออก

2. หลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายอันพึงมีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544

ค่าใช้จ่ายต่างๆในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2544 ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเบิกจากงบประมาณของ สำนักงาน ป.ป.ง. ในงบประมาณประจำปีตามปกติได้ ซึ่งถ้าหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสงค์ที่จะเบิกค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานตามระเบียบฯ จากงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ง. ก็ให้ส่งเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายไปให้ สำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายให้ต่อไป

3. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติของหน่วยงานในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

(1) หน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินคดีเห็นพ้องต้องกันกับสำนักงาน ป.ป.ง. ให้ใช้กฎหมายใดในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดก็ให้เป็นไปตามที่เห็นพ้องต้องกัน

(2) หากหน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินคดีและสำนักงาน ปปง. ไม่สามารถหาข้อยุติว่าจะใช้กฎหมายใด
ดำเนินการให้นำเรื่องเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการประสานงานในการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน พ.ศ. 2542 พิจารณา

(3) ในการนี้ที่ประชุมคณะอนุกรรมการประสานงานฯ พิจารณาแล้วยังไม่ได้ข้อยุติให้นำเสนอต่อ
คณะกรรมการ ปปง. พิจารณา

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

พลเอก

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒
พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๖
มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ และ
มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธุรกรรม เลขาธิการ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
ในลักษณะที่ต้องประสานงานกับส่วนราชการ หน่วยงาน และบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติการเป็น
ไปตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการ
ฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๐ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
นายกรัฐมนตรี จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการ
ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ในระเบียบนี้

“การสืบสวน” หมายความว่า การสืบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา

“การสอบสวน” หมายความว่า การสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญาหรือตามกฎหมายอื่น และให้หมายความรวมถึงการแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำ
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“ความผิดฐานฟอกเงิน” หมายความว่า ความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“ความผิดฐานฟอกเงิน” หมายความว่า ความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“ความผิดฐานฟอกเงิน” หมายความว่า ความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด” หมายความว่า ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐซึ่งมีหน้าที่ในการสอบสวนตามกฎหมายอื่นด้วย

“ร่วมฟังการสอบสวน” หมายความว่า ร่วมฟังการสอบสวนตั้งแต่พนักงานสอบสวนเริ่มดำเนินการสอบสวนจนกว่าทำการสอบสวนเสร็จสิ้น รวมทั้งกรณีการสอบสวนเพิ่มเติมด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.)

ข้อ ๓ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบนี้ มีอำนาจออกระเบียบประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ หรือเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๔ ในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หรือจับกุมตัวเป็นคดีในความผิดฐานให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนในความผิดดังกล่าว ดำเนินการสืบสวนสอบสวนว่ามีหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะมีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินด้วยหรือไม่ หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินฐานใดฐานหนึ่งดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสืบสวนสอบสวนในความผิดฐานนั้นๆ ด้วย แล้วให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานนั้นรับรายงานสำนักงานตามแบบท้ายระเบียบนี้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ใดหรือหน่วยงานใด ได้ทำการสืบสวนสอบสวนในความผิดฐานฟอกเงินฐานใดฐานหนึ่งอยู่แล้วก็ให้ถือปฏิบัติตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

นอกจากการรายงานตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานอาจขอให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนแจ้งหรือรายงานข้อเท็จจริงเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลาอีกก็ได้

ลักษณะคดีที่ต้องรายงานตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามข้อตกลงที่ทำขึ้นตามข้อ ๑๖ แห่งระเบียบนี้

ข้อ ๔ ในคดีความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินที่สำนักงานได้รับรายงานตามข้อ ๔ หากเลขาธิการเห็นสมควรอาจขอเข้าร่วมฟังการสอบสวนด้วยตนเองหรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเข้าร่วมฟังการสอบสวนด้วยก็ได้

เมื่อเลขาธิการเห็นสมควรจะเข้าร่วมฟังการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้ทำหนังสือแจ้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนทราบก่อนว่าจะเข้าร่วมฟังการสอบสวน และให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานที่ได้รับแจ้งนั้นรับทำหนังสือแจ้งกำหนดวัน เวลาและสถานที่ที่จะทำการสอบสวนไปให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายทราบล่วงหน้าก่อนทุกครั้งที่จะทำการสอบสวนโดยให้มีวันเวลาเพียงพอแก่การเดินทางด้วย เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนจะแจ้งทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นก็ได้

ในกรณีที่เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย ไม่อาจเข้าร่วมฟังการสอบสวนตามที่ได้แจ้งไว้ ให้พนักงานสอบสวนบันทึกไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วให้ดำเนินการสอบสวนต่อไปได้

ข้อ ๖ เมื่อเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเข้าร่วมฟังการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงใดเป็นสาระสำคัญแห่งคดี อาจขอให้พนักงานสอบสวนซักถามในประเด็นนั้นๆ ด้วยก็ได้ ถ้าพนักงานสอบสวนไม่เห็นด้วย ให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเข้าร่วมฟังการสอบสวนนั้น ทำบันทึกความเห็นพร้อมเหตุผลรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน เพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานอัยการต่อไป

เมื่อเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเข้าร่วมฟังการสอบสวนเห็นว่ายังมีพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการพิสูจน์ความผิดในคดี ให้แจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินการ และเมื่อพนักงานสอบสวนดำเนินการแล้ว ให้แจ้งเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายทราบโดยเร็ว ถ้าพนักงานสอบสวนไม่เห็นด้วย ให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเข้าร่วมฟังการสอบสวนนั้น ทำบันทึกความเห็นพร้อมเหตุผลรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน เพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานอัยการต่อไป

ข้อ ๗ ในคดีที่ไม่มีการเข้าร่วมฟังการสอบสวนตามข้อ ๔ แต่เป็นคดีที่ต้องรายงานตามข้อ 4 หากเลขาธิการเห็นสมควรอาจขอให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนส่งสำเนารายงานการสอบสวนในคดีนั้นให้สำนักงานภายในเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ ๘ เมื่อคณะกรรมการธุรกรรมหรือเลขาธิการได้มีคำสั่งตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนในคดีความผิดฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินนั้นส่งสำเนาสำนวนการสอบสวนให้สำนักงานโดยเร็ว

ข้อ ๙ เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายอาจแจ้งให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่หรือหน่วยงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวน ทำการสืบสวนสอบสวนในคดีความผิดฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินก็ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายอาจขอเข้าไปสอบถามหรือตรวจสอบยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในคดี หรือเข้าไปซักถามผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังในสถานที่ควบคุมหรือเรือนจำ โดยแจ้งให้หัวหน้าสถานที่นั้นทราบก่อน

ข้อ ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๓๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับแจ้งจากเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายให้ร่วมเข้าไปในเคสสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการซุกซ่อนหรือเก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงิน หรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน เพื่อตรวจค้น ติดตาม ตรวจสอบ หรือยึดหรืออายัดทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานใด ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือส่งเจ้าหน้าที่หรือบุคคลเข้าร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย มีความจำเป็นหรือรีบด่วนจะดำเนินการไปพลางก่อนก็ได้ แล้วรีบแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ ส่วนการแจ้งจะแจ้งเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ตามพฤติการณ์และความจำเป็น โดยให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นบันทึกเหตุผลไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถให้ความร่วมมือได้ ให้เลขาธิการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายนั้น บันทึกเหตุผลไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เพื่อเข้าถึงบัญชีลูกค้าของสถาบันการเงิน เครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ใดที่ถูกใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิด ให้ผู้เกี่ยวข้องกับบัญชี ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวก หรือส่งเจ้าหน้าที่หรือบุคคลเข้าร่วมดำเนินการกับพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งศาลได้อนุญาตนั้น

-๔-

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือโดยทันที ที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งพร้อมสำเนาคำสั่งศาลให้ทราบ ถ้าไม่สามารถให้ความร่วมมือได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกถึงเหตุการณ์ไม่ให้ความร่วมมือนั้นไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๒ เมื่อส่วนราชการ องค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ได้รับแจ้งเป็นหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายให้เก็บรักษาทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการเก็บรักษาและการจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัด ในการเก็บรักษาทรัพย์สินดังกล่าวให้ทำหลักฐานการส่งมอบและรับมอบทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสองฉบับมีข้อความตรงกัน และให้มอบให้ฝ่ายเก็บรักษาทรัพย์สินและพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเลขาธิการมอบหมายเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ข้อ ๑๓ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ หรือผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดในทางอาญาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้พนักงานสอบสวนทำการสืบสวนเสียก่อน ถ้าการสืบสวนตามคำกล่าวหา นั้นแน่ชัดว่าไม่มีความผิดอาญาหรือไม่มีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นหรือเป็นเรื่องทางแพ่ง ให้พนักงานสอบสวนผู้รับแจ้งความลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้เป็นหลักฐาน ถ้าการสืบสวนปรากฏข้อเท็จจริงฟังได้ว่าเป็นความผิดอาญาหรือมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น ให้พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษนั้นไว้ดำเนินการสอบสวนตามระเบียบต่อไป

ภายใต้บังคับตามวรรคหนึ่ง เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ หรือต้องควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินคดี เลขาธิการหรือข้าราชการของสำนักงานซึ่งเลขาธิการมอบหมายเป็นหนังสือ อาจขอประกันตัวผู้ต้องหาดังกล่าวโดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์เป็นประกันก็ได้

การประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในชั้นพนักงานอัยการหรือชั้นศาล ให้ดำเนินการตามวรรคสองโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินคดีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในคดีความผิดมูลฐานที่สำนักงานขอทราบ หรือความผิดฐานฟอกเงิน หรือการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งถึงที่สุดไม่รับคำร้องของพนักงานอัยการที่ร้องขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทั้งหมดหรือบางส่วนตกเป็นของแผ่นดิน หรือให้คืน

ทรัพย์สินนั้น ให้พนักงานอัยการแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องพร้อมเหตุผลหรือคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล พร้อมข้อเสนอแนะตามระเบียบของสำนักงานอัยการสูงสุดให้สำนักงานทราบ เพื่อนำเสนอ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินต่อไป

ในการปรับปรุงการดำเนินคดีให้มีประสิทธิภาพตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานแจ้ง การตอบรับและผลการวิเคราะห์การปรับปรุงคดีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้เห็นชอบแล้วให้สำนักงานอัยการสูงสุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีความผิดมูลฐาน และความผิดฐานฟอกเงินทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

ข้อ ๑๕ ในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตาม มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้คณะกรรมการ ประสานงานที่คณะกรรมการแต่งตั้ง พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการหรือแนวทางปฏิบัติในการ ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

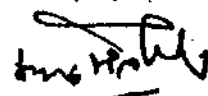
ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีข้อกำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เลขาธิการ ส่วน ราชการ องค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ อาจทำข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติการ ดังกล่าว ข้อตกลงที่ได้ทำขึ้นนั้น เมื่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ให้ความ เห็นชอบแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อ ๑๗ ค่าใช้จ่ายในการส่งและสำเนาสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๘ ค่าใช้จ่ายใน การเก็บรักษาทรัพย์สินตามข้อ ๑๒ และค่าใช้จ่ายอื่นอันพึงมีในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามระเบียบนี้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๔๔ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณของสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่สำนักงานกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๘ ให้เลขาธิการรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการเสนอให้คณะกรรมการ วินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือคำวินิจฉัยนั้นเป็นส่วนหนึ่งของระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

แบบรายงาน

ใช้สำหรับ หัวหน้าพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ ☐ หัวหน้าหน่วยงาน ☐

๑7

๑. แบบรายงานตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการประสานงานในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔

กรณี ร้องทุกข์ ☐ กล่าวโทษ ☐ จับกุม ☐ ผู้ต้องหาชื่อ.....
ที่อยู่.....

โทร..... หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน / บัตรข้าราชการ.....
หมายเลขหนังสือเดินทาง.....อื่น ๆ .....

๒. ร้องทุกข์ ☐ กล่าวโทษ ☐ จับกุม ☐ เมื่อวันที่.....เดือน.....
พ.ศ.....เวลา.....น. พนักงานเจ้าของเรื่องชื่อ.....
โทร.....โทรสาร.....

๓. ของกลางหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ดังต่อไปนี้ (บอกรายละเอียดของกลางหรือทรัพย์สิน อาทิ ประเภท ชนิด น้ำหนัก ขนาด จำนวน หรือราคา).....

๔. พฤติกรรมของผู้ต้องหา/ความสัมพันธ์กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง / พฤติกรรมแห่งคดี.....

๕. การดำเนินการของพนักงาน หรือการสืบสวน หรือการสอบสวน .....

๖. ความผิดฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒.....

ความผิดฐานฟอกเงิน.....

๗. พยานหลักฐานต่างๆ ที่รวบรวมได้.....

๘. ความเห็นของพนักงานเจ้าของเรื่อง (เห็นควรดำเนินคดีในความผิดฐานฟอกเงินหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน).....

๙. ความเห็นของหัวหน้าพนักงานสอบสวนหน่วยงาน (เห็นควรดำเนินคดีในความผิดฐานฟอกเงินหรือดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน).....

(ลงชื่อ).....

หัวหน้าพนักงานสอบสวนหน่วยงาน

หมายเหตุ-ให้ทำเครื่องหมาย / ใน ☐ ตามแบบนี้ สำหรับกรณีอื่น ๆ

หากไม่เติมคำในช่องว่างให้ขีดเส้น (—) และหากคำที่จะเติมในช่องว่างมีมากให้ทำเป็นเอกสารแนบท้ายแบบ

แบบรายงานเรื่องร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0313.1/ว 831 ลงวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2545
จังหวัด.....รายงานเดือน...(1).....พ.ศ. ....

ประเภท องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น	จำนวนเรื่องร้องเรียนและจำนวนเรื่อง ตรวจพบการกระทำผิด			จำนวนประเภทเรื่องร้องเรียนในช่อง (4)					ผลการดำเนินงาน (จำนวนเรื่อง)				ระยะเวลาดำเนินการ (จำนวนเรื่อง)	
	ยอดสะสมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 จนถึงก่อน เดือนที่จะรายงาน (2)	ยอดในเดือน ที่รายงาน (3)	รวม (4)	ทุจริตการ จัดซื้อจัดจ้าง	ทุจริตการเงิน การบัญชี	ทุจริต อื่นๆ	ความเดือด ร้อนของ ประชาชน	อื่นๆ	ได้ข้อยุติ			ยังอยู่ ระหว่าง ดำเนินการ	ภายใน 60 วัน	เกิน 60 วัน
									ไม่มีมูลตาม ที่ร้องเรียน	วินัย	อาญา	แพ่ง		
เทศบาล														
อบจ.														
อบต.														
เมืองพัทยา														
รวม														

ตัวอย่าง รายงานข้อมูล ณ วันที่ 5 เมษายน 2545

(1) หมายถึง เดือนมีนาคม 2545

(2) หมายถึง ยอดสะสมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 จนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2545

(3) หมายถึง ยอดในเดือนมีนาคม 2545

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่งปลัดจังหวัด.....

ที่นท 0318/ ๓ 766

กรมการปกครอง

ถนนอินทวงศ์ กทม. 10200

25 มีนาคม 2545

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 ชุด
2. หนังสือกรมการปกครอง ที่ นท 0318/ว 554 ลงวันที่ 13 มีนาคม 2544

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันนี้ปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีปริมาณสูงขึ้น แต่การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น ขั้นตอนการดำเนินงาน การประสานงาน และการรายงานผล เป็นต้น ซึ่งเป็นเหตุให้การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนไม่ประสบผลดีเท่าที่ควร

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้จังหวัด อำเภอและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลที่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายและมีวิธีดำเนินการที่เป็นรูปธรรม รวดเร็ว เป็นธรรม และเป็นที่พึงพอใจของประชาชน จึงขอชักชวนแนวทางปฏิบัติดังกล่าวตามแนวทางที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้อำเภอ/กิ่งอำเภอ ตลอดจนองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่งทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภัย จันทนจุลกะ)

อธิบดีกรมการปกครอง

กองราชการส่วนตำบล

ฝ่ายบรรจุแต่งตั้งและทะเบียนประวัติ

โทร 0-2622-0676

Hotline 50727,50844-5

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนองค์การบริหารส่วนตำบล

ขั้นตอน	การดำเนินการ
1. การรับเรื่องร้องเรียนของอำเภอ (รวมถึงกรณีร้องเรียนต่อรัฐมนตรีฯ ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้แจ้งให้อำเภอดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วย)	- เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว ให้ตรวจสอบรายละเอียดและบันทึกสรุปเรื่องเดิม ความเป็นมา ข้อเท็จจริง ข้อพิจารณา ตลอดจนความเห็นเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน เสนอนายอำเภอพิจารณาสั่งการ (ซึ่งจะดำเนินการได้ 2 วิธี) (1) ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (2) แจ้ง อบต.ที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ - แจ้งผู้ร้องเรียนว่าจะดำเนินการอย่างไร
2. การตรวจสอบข้อเท็จจริง	- กรณีนายอำเภอตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว (ให้เสร็จภายใน 30 วัน) (1) ถ้าไม่มีมูล นายอำเภอพิจารณาสั่งยุติเรื่อง (2) ถ้ามีมูลแจ้งประธานกรรมการบริหาร อบต.ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3 ต่อไป - กรณีแจ้ง อบต. ตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว (ให้เสร็จภายใน 30 วัน) (1) ถ้าไม่มีมูล ประธานกรรมการบริหาร อบต.พิจารณาสั่งยุติเรื่อง (2) ถ้ามีมูลให้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 3 ต่อไป
3. การดำเนินการของ อบต. (กรณีร้องเรียนมีมูล)	- กรณีเรื่องร้องเรียนมีมูล (แต่ไม่ใช่กรณีทุจริต) ให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. ดำเนินการดังนี้ (1) ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงทางละเมิด (ตามหนังสือ มท. ที่ มท 0318/ว554 ลงวันที่ 13 มี.ค. 2544 ที่แนบมาพร้อมนี้) (2) ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการตามขั้นตอนที่ 4 - กรณีเรื่องร้องเรียนมีมูล (ทุจริต) ให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. ดำเนินการดังนี้ (1) ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงทางละเมิด (ตามหนังสือ มท. ที่ มท 0318/ว554 ลงวันที่ 13 มี.ค. 2544 ที่แนบมาพร้อมนี้) (2) ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการตามขั้นตอนที่ 4

ขั้นตอน	การดำเนินการ
4. <u>การดำเนินการทางวินัย</u>	(3) แจ้งความดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยหากประธานกรรมการบริหาร อบต. ไม่ดำเนินการ ให้นำอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแล ตาม ม.90 แห่ง พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้แจ้งความดำเนินคดีอาญา - <u>กรณีมีมูลว่าพนักงานส่วนตำบลหรือถูกจ้างกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง</u> (1) ให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. ตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ 23 วรรคสี่ ของประกาศ ก.อบต.จังหวัด เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ (2) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเสร็จ (2.1) ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. สั่งลงโทษตามข้อ 24 หรือข้อ 25 ของประกาศ ก.อบต.จังหวัด เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี (2.2) ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. พิจารณาสั่งยุติเรื่อง (2.3) เมื่อประธานกรรมการบริหาร อบต. ดำเนินการตาม (2.1) หรือ (2.2) แล้วให้รายงาน ก.อบต.จังหวัด และแจ้งผู้ร้องเรียน - <u>กรณีมีมูลว่าพนักงานส่วนตำบลหรือถูกจ้างกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง</u> (1) ให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. สอบสวนตามวิธีการที่เห็นสมควรตาม ข้อ 23 วรรคสอง และวรรคสาม ของประกาศ ก.อบต.จังหวัด เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ หรือจะตั้งคณะกรรมการสอบสวนฯ ก็ได้ (2) เมื่อสอบสวนเสร็จ (2.1) ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. สั่งลงโทษตามข้อ 24 ของประกาศ ก.อบต.จังหวัด เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ (2.2) ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการบริหาร อบต. พิจารณาสั่งยุติเรื่อง (2.3) เมื่อประธานกรรมการบริหาร อบต. ดำเนินการตาม (2.1) หรือ (2.2) แล้วให้รายงาน ก.อบต.จังหวัด และแจ้งผู้ร้องเรียน

ที่ มท 0208.3/ว 140

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎาภิเศก กท 10200

14 สิงหาคม 2544

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องราร้องทุกข์และกล่าวโทษข้าราชการ

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด
กระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดอ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ปกปิด ที่ มท 0208.3/ว 102 ลงวันที่ 17 กันยายน 2541
2. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0208.3/ว 207 ลงวันที่ 25 มกราคม 2542ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องราร้องทุกข์และกล่าวโทษข้าราชการ
มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด นั้นเนื่องจากยังมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยมิได้ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการดังกล่าว
ข้างต้นโดยเคร่งครัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจึงมีบัญชาให้กำชับหน่วยงานในสังกัดกระทรวง
มหาดไทยให้ถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการดังกล่าว และหากพบว่าเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องมิได้ปฏิบัติตามก็ให้
ดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

ชนะศักดิ์ สุวบูรณ์
(นายชนะศักดิ์ สุวบูรณ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องราร้องทุกข์

โทร./โทรสาร 0 2221 1133 มท 50454

ที่ รท ๐๒๐๑.๒/ว ๑๔๗๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๔ กรกฎาคม ๒๕๔๓

เรื่อง การติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่า การรายงานผลการปฏิบัติราชการหรือการรายงานผลการตรวจและติดตามงานตามแผนการตรวจราชการประจำปี ตลอดจนเรื่องที่กระทรวงมหาดไทยสั่งการไปยังจังหวัด แล้วให้รายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด ได้มีการปล่อยปละละเลยและไม่ใส่ใจในการปฏิบัติ เป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าและเกิดความเสียหายแก่ทงราชการ ดังนั้น เพื่อให้การติดตามและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของจังหวัด เป็นไปด้วยความรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพ จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติในการเร่งรัดติดตามงานและกำกับดูแลการปฏิบัติราชการของจังหวัด ดังนี้

๑. หนังสือที่ปลัดกระทรวงมหาดไทยลงนามสั่งการไปยังจังหวัด หากเป็นเรื่องที่ต้องการให้จังหวัดรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบ จะกำหนดวัน เดือน ปี ที่ต้องการให้จังหวัดรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุกครั้ง

๒. หากจังหวัดไม่รายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดตามข้อ ๑ กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือเตือนโดยกำหนดวัน เดือน ปี ที่จะให้จังหวัดรายงานไปให้กระทรวงมหาดไทยทราบ พร้อมทั้งประทับตรา “เตือนครั้งที่ ๑” ในหนังสือดังกล่าวด้วย

๓. เมื่อเตือนครั้งที่ ๑ ไปแล้ว จังหวัดไม่รายงานผลให้กระทรวงมหาดไทย ทราบภายในระยะเวลาดังกล่าวไว้ กระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือเตือนครั้งที่ ๒ โดยกำหนดวัน เดือน ปี ที่จะให้จังหวัดรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ พร้อมทั้งประทับตรา “เตือนครั้งที่ ๒” ในหนังสือดังกล่าวด้วย

๔. เมื่อเดือนครั้งที่ ๒ ไปแล้ว จังหวัดไม่รายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้เดือนครั้งที่ ๓ โดยปลัดกระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือเร่งรัดให้ จังหวัดรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการทางวินัย แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้กำกับดูแลเรื่องดังกล่าว หัวหน้าสำนักงานจังหวัดและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าวด้วย พร้อมทั้งกำหนดวัน เดือน ปี ที่จะให้จังหวัดรายงานผลเรื่องที่กระทรวงมหาดไทยเดือนไปยังจังหวัดพร้อมทั้งผลการดำเนินการทาง วินัยบุคคลดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยทราบ กรณีเช่นนี้ กระทรวงมหาดไทยอาจจะพิจารณา ว่ากล่าวตักเตือนผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ
ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์
(นายชนะศักดิ์ ยวบูรณ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร. ๒๒๓-๒๒๑๖

0102
16

ที่ มท ๐๒๐๓.๕/ว ๒๔๑๗

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒

เรื่อง กำชับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยได้รับแจ้งจากสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทยว่า การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของส่วนราชการหรือจังหวัดบางแห่งยังเป็นไปโดยล่าช้า ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเหตุการณ์ ทำให้เกิดความเสียหายต่อราชการและภาพพจน์ของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งสืบเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความใส่ใจหรือติดตามตรวจสอบเรื่องอย่างจริงจัง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีบัญชาให้ส่วนราชการในสังกัดแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้กำชับเจ้าหน้าที่ให้ตรวจสอบงานในความรับผิดชอบเป็นระยะ และเร่งรัดการดำเนินการเพื่อสะสางและแก้ไขปัญหางานค้างอย่างจริงจัง และเมื่อมีการโยกย้าย หรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ ก็ให้มีการมอบหมายภาระงานในหน้าที่ตามระเบียบเกี่ยวข้อง ให้ชัดเจน เพื่อให้ทราบจำนวนงานค้างและเร่งรัดดำเนินการต่อไป หากมีเจ้าหน้าที่ผู้ใดละเลยและ ทำให้งานราชการเสียหายก็ให้พิจารณาลงโทษทางวินัยสถานหนักโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์
(นายชนะศักดิ์ ยวบูรณ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองการเจ้าหน้าที่
โทรสาร ๒๒๒๔๔๒ (มท) ๔๐๓๗๗

ที่ มท 0318/ 1311

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอังสวาล์ กท 10200

๑๙ พฤษภาคม 2542

เรื่อง การสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยจังหวัดบางแห่งที่ได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริง กรณีที่มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น มีพฤติการณ์ส่อไปในทางไม่สุจริตหรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นต้น ไปให้กระทรวงมหาดไทยหรือกรมการปกครองพิจารณา โดยจังหวัดไม่ได้มีการวินิจฉัยในกรณีนั้น ๆ แต่อย่างไร

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงสามารถรักษาประโยชน์สาธารณะและอำนวยความสะดวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้จังหวัดและอำเภอตรวจสอบ กลับกรองผลการดำเนินการสอบข้อเท็จจริง และวินิจฉัยกรณีนั้นๆ โดยให้แสดงเหตุผลในการวินิจฉัยซึ่งควรประกอบด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง (ถ้ามี) และข้อพิจารณาหรือข้อสนับสนุนในการวินิจฉัย ประกอบการรายงานผลให้กระทรวงมหาดไทยหรือกรมการปกครองทราบด้วยทุกครั้ง และหากการรายงานการสอบข้อเท็จจริงนั้นๆ มีพยานหลักฐานไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสม จังหวัดและอำเภออาจพิจารณาให้ดำเนินการเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรัดกุมรอบคอบและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการวินิจฉัยว่าสมควรยุติเรื่อง หรือวินิจฉัยว่าเป็นกรณีที่มีมูลความผิด ซึ่งจะต้องดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด การสอบสวนทางวินัย หรือการดำเนินการทางอาญา

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อนันต์ อรรถะ

(นายอภิรักษ์ จันทนกุล)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

กองราชการส่วนตำบล

โทร (02) 2245148, 2246375

โทรสาร (02) 2246753

(สำเนา)

ที่ นร 0205/ว 31

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม.10300

25 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง มาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

ด้วยสำนักงาน ก.พ.ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาหลักการมาตรการให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ดังนี้

1. ให้ถือว่าการให้ข้อมูลหรือการเป็นพยาน หรือการส่งเอกสารหลักฐานเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
2. ผู้บังคับบัญชาจะต้องไม่กลั่นแกล้งในทางใด ๆ ต่อข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน
3. ผู้บังคับบัญชาจะต้องให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน โดยมิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือข่มขู่จากผู้ถูกร้องเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และขอความร่วมมือหรือประสานกับสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อเป็นทนายแก้ต่างในกรณีที่ผู้ให้ข้อมูลถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหรืออาญา
4. ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานที่เป็นประโยชน์และเป็นผลดียิ่งต่อทางราชการได้
5. คณะกรรมการสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจ เพื่อกันบุคคลผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดไว้เป็นพยาน หรือลดหย่อนผ่อนโทษได้ตามเหตุและผลของเรื่อง
6. ข้าราชการผู้ให้ข้อมูล หรือให้ถ้อยคำในฐานะพยานสามารถร้องขอความเป็นธรรมต่อ ก.พ.ได้เมื่อถูกกลั่นแกล้งอันเป็นผลจากการให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำในฐานะพยาน

/7. ให้ข้าราชการ...

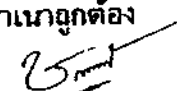
7. ให้ข้าราชการทุกประเภทถือปฏิบัติตามมาตรการนี้ และองค์การกลางบริหารบุคคล สำหรับข้าราชการแต่ละประเภทอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการ ให้ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการเกิดความเป็นธรรม และเหมาะสม ตามควรแก่กรณีต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2542 ลงมติเห็นชอบมาตรการให้ ความคุ้มครองข้าราชการผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ตามที่สำนักงาน ก.พ.เสนอทั้ง 7 ข้อ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม
(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. 2800391 โทรสาร 2810627

สำเนาถูกต้อง

(นายธีระวัฒน์ ภูชะพงศ์)
หัวหน้าฝ่ายเรื่องราวร้องทุกข์
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป.

010610

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๒๐๔.๓/ว ๒๐๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๔๒

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการ
สอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๒๖๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕
๒. หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๑๔๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๖
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๑๔๔/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน
๒๕๐๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/๑๗๐๔๕ ลงวันที่
๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑
และมีมติยกเลิกหนังสือดังกล่าว จำนวน ๓ ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยว
กับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้น ให้ถือเป็น
ความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อระบุหลักฐาน กรณี
แวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น
๒. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์
ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้า
เห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควร กล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้
แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ
๓. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราว แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทาง
ลับหลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร
๔. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดี
ทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการ
สอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
๕. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องพยานและบุคคล
ที่ให้ข้อมูลในการสืบสวน สอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจาก
การร้องเรียน การเป็นพยานหรือการให้ข้อมูลนั้น

๖. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์
(นายชนะศักดิ์ ยวบูรณ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
โทร. /โทรสาร ๒๒๑๑๑๓๓

(สำเนา)

ที่ นร 0206/ว 218

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

25 ธันวาคม 2541

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน
เรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย

เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย
ที่ยกเลิก
2. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0208.3/9125
ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2541
3. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร 0709.2/580 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2541
4. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0601/2565 ลงวันที่ 16
ธันวาคม 2540

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาคัดสรรแทนที่ จำนวน 2 ฉบับ และคำสั่งนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ จำนวน 1 ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรี
เกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่อง
ร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ออกใช้มานานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรี
และคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุงแก้ไขและยกย่องเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ
ในเรื่องนี้ใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ในฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่
เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษ
ข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยตามมติคณะรัฐมนตรี
และคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมากำหนดขึ้นใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวโดยพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยขึ้นใหม่ ดังนี้

1. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ตลอดจนชื่อพยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น
2. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ
3. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราว แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับหลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร
4. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวนหรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535
5. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องและพยาน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น
6. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอกและความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่ แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้คำสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2541 ลงมติว่า

1. อนุมัติให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2496 เรื่อง ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2502 เรื่อง บัตรสนเท่ห์ ทั้ง 3 ฉบับ
2. เห็นชอบหลัก...

-3-

2. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำความผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอ โดยปรับปรุงข้อ 5 เป็นว่า “ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้อะข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้อะมูลนั้น” และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม
(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ
โทร. 2801445
โทรสาร 2801446, 2824045

สำเนาถูกต้อง

(นายธีระวัฒน์ ภูวนะพงศ์)
หัวหน้าฝ่ายเรื่องราวร้องทุกข์
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สป.

ปกปิด

5

ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว ๑๐๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษณาค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๔๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์และกล่าวโทษข้าราชการ

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด และ
ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ส่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน
๒๕๔๐

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเมื่อได้รับเรื่องร้องทุกข์หรือกล่าว
โทษข้าราชการ โดยให้ดำเนินการเป็นความลับและระมัดระวังในการเก็บรักษาเอกสารคำร้อง
เรียนอย่าให้ผู้ร้องต้องได้รับภัยหรือความไม่ชอบธรรมอันเนื่องมาจากการร้องทุกข์ รายละเอียด
แจ้งแล้วตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากในขณะนี้ยังปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเรียนได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ตน
ถูกร้องเรียน ซึ่งเป็นผลให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น จึงขอให้กำชับให้เจ้าหน้าที่
ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนถือปฏิบัติตามนัยหนังสือ ลับ ส่วนมาก ที่ มท
๐๒๐๘.๓/ว ๑๒๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ โดยเคร่งครัด อย่าให้ข้อมูลการร้องเรียน
รั่วไหลไปถึงผู้ถูกร้องเรียน อันอาจจะทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับอันตรายหรือได้รับความเดือดร้อนได้
จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุชาติ ธรรมมงคล

(นายสุชาติ ธรรมมงคล)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องร้องทุกข์

โทร. /โทรสาร ๒๒๑๑๑๓๓

ปกปิด

ลับ

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว ๑๒๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษณาค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องราร้องทุกข์และกล่าวโทษข้าราชการ

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด
และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยในปัจจุบันมีผู้ยื่นเรื่องราร้องทุกข์หรือกล่าวโทษข้าราชการต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และต่อมาถูกคู่กรณีฟ้องร้องฐานหมิ่นประมาท เพื่อบีบบังคับให้ผู้ร้องถอนคำร้องเรียน หรือเพื่อให้ได้รับความเดือดร้อนในการต่อสู้คดี โดยนำเสนอคำร้องของผู้ร้องมากเป็นหลักฐานในการฟ้องร้องต่อศาล

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงได้โปรดมีบัญชาให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ถือปฏิบัติว่าเมื่อได้รับเรื่องร้องทุกข์หรือกล่าวโทษข้าราชการแล้ว ให้ดำเนินการเป็นความลับ และระมัดระวังในการเก็บรักษาเอกสารคำร้อง อย่าให้ผู้ร้องต้องได้รับภัยหรือความไม่ชอบธรรมอันอาจเนื่องมาจากการร้องทุกข์กล่าวโทษ หากพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนำเรื่องไปเปิดเผยต่อผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ก็ให้พิจารณาโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์

(นายชนะศักดิ์ ยุวบูรณ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องราร้องทุกข์

โทร. /โทรสาร ๒๒๑๑๑๓๓

0113
17

ที่ มท ๐๒๐๔.๓/ว ๓๔๗๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอักษะ ๑๐๒๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด
และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๔.๓/ว ๒๔๙๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๐
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๔.๓/ว ๒๔๙๒ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๐
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ มท ๐๒๐๔.๓/ว ๐๔๓ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์ และ
ร้องเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติ เพื่อเป็นการจัดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ความละเอียดย
ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนได้รับความเดือดร้อน และได้ขอความช่วยเหลือจาก
ทางราชการมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการร้องทุกข์ ร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินชีวิต
การถูกกลั่นแกล้ง ถูกรังแก หรือการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบ
ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
ให้ได้ผลอย่างจริงจัง จึงให้ทุกส่วนราชการ และทุกจังหวัดถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวง
มหาดไทย ตามอ้างถึง ๑-๓ อย่างเคร่งครัด โดยให้ถือว่าการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน
เป็นเรื่องสำคัญที่หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานและผู้ว่าราชการจังหวัด จะต้องเอาใจใส่
ดูแลอย่างใกล้ชิด จริงจัง คำนึงให้ได้อายุศุภชัยในเวลาที่กำหนด และรายงานให้กระทรวง
มหาดไทยทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) ชนะศักดิ์ ยวบูรณ์
(นายชนะศักดิ์ ยวบูรณ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
โทร. /โทรสาร ๒๒๑๑๑๓๓

0114
18

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๒๐๔.๓/ว ๒๗๓๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษะ ๑๐๒๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และ
ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีร้องเรียน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยสั่งการขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กรณีมีการร้องเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานตามบัญชีร้องเรียนที่ส่งมาพร้อมนี้

เนื่องจากกระทรวงมหาดไทย จะปรับปรุงระบบการติดตาม การรายงานเพื่อลดงานธุรการที่เดิมรายงานเป็นเรื่อง เป็นการรายงานรวมเป็นรายเดือน เพื่อให้ผู้บริหารในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน ได้เห็นภาพรวมทั้งหมด ว่ามีเรื่องร้องเรียนอยู่ทั้งหมดกี่เรื่อง ดำเนินการเสร็จแล้วก็เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการกี่เรื่อง โดยให้รายงานทุกวันที่ ๒๕ ของเดือน

อนึ่ง ในแต่ละรอบเดือน เมื่อกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้แก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์เพิ่มเติม ก็ให้บันทึกลงในบัญชีร้องเรียน และรายงานผลการดำเนินการเป็นปกติประจำเดือนด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์

(นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์)

รองปลัดกระทรวง รักษาการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องร้องทุกข์

โทร. /โทรสาร ๒๒๑๑๑๓๓

ลับ
ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว ๐๘๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

9

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด
และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยในปัจจุบันมีเรื่องร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นจำนวนมาก และเท่าที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เวลาในการดำเนินการจนเป็นที่ยุตินานเกินควร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีบัญชาว่า เพื่อเป็นการขจัดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้ และให้เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ดูแลปัญหาดังกล่าวมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. เรื่องร้องเรียนรายใดใช้เวลาในการพิจารณาตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป แล้วยังไม่เสร็จสิ้น (ยกเว้นเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล หรือต้องใช้เงินงบประมาณในการแก้ไข
ปัญหาความเดือดร้อน) ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องชี้แจงเหตุขัดข้องล่าช้าที่ไม่อาจพิจารณาให้เป็น
ที่ยุติมาให้ทราบ และหากพบว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบละเลยขาดการเอาใจใส่ดูแลก็ให้พิจารณา
ข้อบกพร่องตามควรแก่กรณี

๒. เรื่องร้องเรียนรายใดที่ได้เดือนขอทราบผลการดำเนินการครบ ๓ ครั้ง แล้ว
ยังไม่รายงานผลหรือชี้แจงเหตุขัดข้องล่าช้า ให้พิจารณาข้อบกพร่องของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
ตามควรแก่กรณีทุกรายโดยทันที พร้อมทั้งส่งเรื่องให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยสอบสวน
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอีกทางหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) สวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์
(นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์)
รองปลัดกระทรวง รักษาการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
โทร. /โทรสาร ๒๒๑๑๑๓๓

ด่วนมาก
ที่ มท ๐๒๐๔/ว ๒๐๖๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอักษณาค์ กท ๑๐๒๐๐

๖ กรกฎาคม ๒๕๓๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด ผู้ว่าราชการจังหวัด
ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๔/ว ๒๑๔๗ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน
๒๕๓๕

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๔/ว ๒๔๑๖ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม
๒๕๓๕

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๔/ว ๒๕๑ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖

ตามที่ได้สั่งการให้ส่วนราชการ จังหวัดและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติตาม
แนวทางตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและ
ช่วยเหลือราษฎรซึ่งได้รับความเดือดร้อนในด้านต่างๆ นั้น

จากการตรวจสอบสถิติและข้อมูลประกอบปรากฏว่า เรื่องที่ได้สั่งการให้ดำเนินการ
ดังกล่าว หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบหลายหน่วยงานมิได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและ
ทันท่วงที ทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกินประสิทธิผล
อย่างแท้จริง

จึงให้ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจและจังหวัด กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่ได้เคยสั่งการไว้แล้วอย่างเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ หุตะเจริญ

(นายชัยวัฒน์ หุตะเจริญ)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. ๒๒๑๑๑๓๓

โทรสาร ๒๒๒๑๔๑๒

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๐๔/ว ๑๓๑๓

กระทรวงมหาดไทย

๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยในการประชุมกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๒๒/๒๕๒๔ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ ๖๗๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประธานที่ประชุม ได้ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนว่า ขณะนี้มีเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับงานหรือการกล่าวหาข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย ทั้งที่ผ่านทาง ๖๗๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีหลายเรื่องได้สั่งให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้อง ขอให้หัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบดำเนินการไปตามข้อเท็จจริงด้วย เพราะ ๖๗๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความไว้วางใจกับผู้บังคับบัญชา ถ้ามีการกระทำความผิดจริง ก็ขอให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ด้วยการลงโทษทางวินัย หรือการดำเนินคดีอาญาสำหรับเรื่องการร้องเรียนทั้งที่ลงชื่อจริงหรือบัตรสนเท่ห์ ขอให้ให้ความสนใจ อย่าคิดว่าจะเป็นแต่เรื่องการใส่ร้ายกันอย่างเดียว เพราะบางครั้งผู้ร้องไม่กล้าลงชื่อจริงเพราะความกลัว ขอให้ใช้วิจารณญาณด้วยความเป็นธรรมให้สมกับที่เป็นยุคสมัยของการช่วยกันกำจัดปราบปรามสิ่งที่ไม่ชอบไม่ควรทั้งหลายในสังคม ถ้าพิจารณาเห็นว่ามีความจริง หรือสอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นความจริง ก็จะต้องมีการลงโทษอย่างจริงจัง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จำรูญ ปิยมบุตร

(นายจำรูญ ปิยมบุตร)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

โทร. ๒๒๒๑๑๔๑ ต่อ ๒๓๖

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๑๓๐๙/ว ๖๑๔

กระทรวงมหาดไทย

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๑๔๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ตามที่ให้จังหวัดถือปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวน โดยให้กำนันนายอำเภอ ทุกอำเภอ เอาใจใส่ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข โดยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรในทันทีเมื่อได้รับการร้องเรียน หากปรากฏว่ามีข่าวเคลื่อนไหวหรือสิ่งบอกเหตุว่าจะเกิดการร้องเรียนและเดินขบวนขึ้น ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัด พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด หรือผู้แทนหน่วยราชการภูมิภาคที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ร้องเรียน รวมทั้งนายอำเภอท้องที่เข้าไปรับฟังปัญหาร้องเรียน และพิจารณาคสึ่คลายปัญหาตามอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดโดยฉับพลันและทันต่อเหตุการณ์ อย่างรวดเร็วหรือปล่อยให้ปัญหาร้องเรียนก่อตัวและลุกลามจนถึงขั้นเดินขบวนมายังศาลากลางจังหวัด และเดินทางเข้ากรุงเทพมหานคร เพื่อร้องเรียนรัฐบาลในที่สุดความละเอียดตามหนังสืออ้างถึง นั้น

ปรากฏว่าหลายจังหวัดได้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวนที่เกิดขึ้น อย่างมีประสิทธิภาพสามารถระงับเหตุการณ์ได้โดยฉับพลันอย่างน่าชมเชย แต่ก็มีบางจังหวัดที่ยังขาดความสนใจเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเท่าที่ควร ทำให้ยังมีการยกขบวนเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครร้องเรียนรัฐบาลอยู่อีก จนเป็นเหตุให้ ๖๖ นายกรัฐมนตรีปรารภเกี่ยวกับเรื่องนี้ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยกำชับจังหวัดอีกครั้งหนึ่ง ฉะนั้น เพื่อปฏิบัติตามนโยบายฯ ๖๖ นายกรัฐมนตรีดังกล่าวให้จังหวัดวางแผนทางการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวนให้รัดกุมมีประสิทธิภาพและให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้กวดขันกำชับเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการรับเรื่องร้องเรียน ทั้งในระดับจังหวัดและอำเภอ เมื่อได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว ให้รีบเสนอต่อผู้บังคับบัญชาทันทีในวันเดียวกัน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาแก้ไขปัญหาร้องเรียนโดยด่วนที่สุด

อย่ารอหรือปล่อยทิ้งไว้จนเป็นเหตุให้ปัญหาร้องเรียนลุกลามจนถึงขั้นเดินขบวนเป็นอันขาด ทั้งนี้ให้มีการติดตามผลการดำเนินงานทุกระยะ

๒. โดยที่ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เป็นผู้รับผิดชอบของทุกกระทรวงทบวงกรมในเขตจังหวัด และอำเภอ ตามประกาศคณะปฏิบัติ ฉบับที่ ๒๑๔ ข้อ ๕๐ และข้อ ๕๗ ฉะนั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอควบคุม ติดตาม ดูแล และการปฏิบัติงานของหน่วยราชการต่าง ๆ ในความรับผิดชอบ อย่าปล่อยให้หัวหน้าส่วนราชการปฏิบัติจัดทำไปโดยไม่ควบคุมโดยใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัญหาเกี่ยวกับการร้องเรียน

๓. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ หมั่นออกท่องที่เพื่อเยี่ยมเยียนประชาชนโดยมีข้าราชการ สมาชิกสภาจังหวัด หรือผู้นำท้องถิ่นที่สำคัญ ๆ ที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือร่วมไปด้วย ในการออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนทุกครั้ง เมื่อได้สดับรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นให้เร่งรัดหน่วยงานที่รับผิดชอบรีบดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นทันที ไม่ต้องให้มีการร้องเรียนเกิดขึ้นซ้ำอีก และเมื่อได้ดำเนินการแก้ไขไปแล้วประการใด ให้มีการประชาสัมพันธ์ต่อสื่อมวลชนเพื่อสร้างความเข้าใจต่อประชาชนที่เกี่ยวข้องโดยส่วนรวม

๔. กรณีปัญหาร้องเรียนที่เกิดขึ้นเกินอำนาจในการพิจารณาแก้ไขของจังหวัด และจังหวัดได้รวบรวมปัญหาร้องเรียนรายงานไปยังกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการโดยตรงโดยด่วนที่สุดแล้ว แต่ปรากฏว่าข้อร้องเรียนดังกล่าวยังไม่ได้รับการพิจารณาแก้ไข และผู้ร้องเรียนมีปฏิกิริยาที่จะเดินขบวนไปกรุงเทพมหานครเพื่อร้องเรียนต่อรัฐมนตรี ให้จังหวัดชี้แจงเจรจากับกลุ่มผู้ร้องเรียน ตั้งตัวแทน ๒-๓ คน เพื่อนำข้อร้องเรียนดังกล่าวไปเสนอต่อกระทรวงเจ้าสังกัดที่เกี่ยวข้องโดยตรง โดยให้จังหวัดเป็นตัวประสานในเรื่องนี้ ในการนี้ให้จังหวัดแจ้งกระทรวงที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าและสำเนาให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) พิศาล มูลศาสตรสาทร
(นายพิศาล มูลศาสตรสาทร)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๒๒๔๔๔๔, ๒๒๑๔๑๒๑

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๑๓๐๙/ว ๑๕๕๙

กระทรวงมหาดไทย

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

เรื่อง การแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ปรารภในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาร้องเรียนของหน่วยราชการต่างๆ เนื่องจากปรากฏว่าเมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็จะมีการเดินขบวนมาร้องเรียนที่ทำเนียบรัฐบาลอยู่เสมอ จึงได้ตั้งข้อสังเกตในการแก้ไขปัญหาร้องเรียนและเดินขบวนว่า เมื่อเกิดปัญหาขึ้นหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปเผชิญปัญหาและพิจารณาแก้ไขในทันที มิใช่รอให้ปัญหาทุกอย่างมาหาหรือเดินขบวนมาร้องเรียน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อป้องกันมิให้ปัญหาการร้องเรียนก่อตัวและลุกลามจนถึงขั้นเดินขบวนไปร้องเรียนยังส่วนกลาง หรือร้องเรียนต่อรัฐบาล จึงขอให้จังหวัดเพิ่มความสนใจปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้นภายในจังหวัดโดยใกล้ชิดเป็นกรณีพิเศษ พร้อมทั้งกำชับนายอำเภอ ทุกอำเภอ ให้เอาใจใส่ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข โดยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรในทันทีเมื่อได้รับการร้องเรียน และหากปรากฏว่ามีข่าวเคลื่อนไหวหรือสิ่งบอกเหตุว่าจะเกิดการร้องเรียนและเดินขบวนขึ้น ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือปลัดจังหวัด พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด หรือผู้แทนหน่วยราชการภูมิภาคที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ร้องเรียนรวมทั้งนายอำเภอท้องที่เข้าไปรับฟังปัญหาร้องเรียน และพิจารณาคลี่คลายปัญหาตามอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดโดยจับพลันและทันต่อเหตุการณ์ อย่ารอหรือปล่อยให้ปัญหาร้องเรียนก่อตัวและลุกลามจนถึงขั้นเดินขบวนมายังศาลากลางจังหวัด และเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครเพื่อร้องเรียนรัฐบาลในที่สุด

ในกรณีปัญหาร้องเรียนที่เกิดขึ้นเกิดอำนาจในการพิจารณาแก้ไขของจังหวัดขอให้รวบรวมปัญหาร้องเรียนรายงานไปยังกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้องทราบโดยตรงโดยด่วนที่สุด เพื่อหารือรัฐบาลพิจารณาข้อยุติแนวทางในการแก้ไขปัญหาร้องเรียนในทันทีต่อไป ในการนี้ขอ

ให้รับรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อจะได้ประสานงานกระทรวง ทบวง กรม ที่
เกี่ยวข้องอีกทางหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) ดำรง สุนทรสารทูล
(นายดำรง สุนทรสารทูล)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง โทร. ๒๒๒๔๔๔๔

ที่ มท ๐๓๐๗/ว ๕๖๔

กระทรวงมหาดไทย

๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๓

เรื่อง การปรับปรุงงานเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างทะเบียนเรื่องราวร้องทุกข์

ด้วยคณะที่ปรึกษาทางการเมืองของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่า เรื่องราวร้องทุกข์ซึ่งมีผู้ร้องเรียน แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. เรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยราชการ เช่น การขอให้ตัดถนนหนทาง ขุดบ่อน้ำ สร้างโรงเรียน หรือสถานีอนามัย เป็นต้น

๒. เรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการว่าใช้อำนาจหน้าที่ในทางทุจริต หรือถูกข้าราชการกลั่นแกล้งไม่ให้ความเป็นธรรม

เพื่อให้การปฏิบัติกรณีที่มีผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย คณะที่ปรึกษาทางการเมืองของกระทรวงมหาดไทยจึงได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงงานกรณีมีผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ระดับจังหวัดและอำเภอ ว่าควรให้มีการลงสารบบบัญชีเป็นหลักฐานเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ และการติดตามผล ซึ่ง ๗๗ รัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย ฉะนั้น จึงให้จังหวัดและอำเภอปฏิบัติดังนี้ คือ

ระดับจังหวัด

วิธีป้องกันการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์

เนื่องจากปรากฏว่าขณะนี้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์เป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการร้องเรียน จึงขอให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวางมาตรการในการป้องกันและกวดขันไม่ให้ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ในทางทุจริตกลั่นแกล้งหรือไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ราษฎร และหากข้าราชการผู้ใดมีพฤติกรรมส่อไปในทางจะทุจริตต่อหน้าที่หรือไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ราษฎรก็ให้เรียกตัวมาว่ากล่าวตักเตือน และแนะนำให้ละเว้นการกระทำดังกล่าวเสีย หรือให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง เมื่อตักเตือนแล้วไม่พยายามปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นก็ให้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนเพื่อลงโทษอย่างเด็ดขาดต่อไป

๒. วิธีการแก้ไขกรณีที่ราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยราชการ เช่น การขอให้สร้างถนน ขุดบ่อน้ำ สร้างโรงเรียน หรือสถานอนามัย นั้น จังหวัดควรวางแผนพัฒนาจังหวัดไว้ให้แน่นอนโดยเชิญสมาชิกสภาผู้แทนและผู้นำท้องถิ่นเข้ามาร่วมพิจารณาในการวางแผนพัฒนาจังหวัด ตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือถือปฏิบัติในปัจจุบัน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบแผนการดำเนินงานโดยทั่วถึง การวางแผนพัฒนาจังหวัดให้แน่นอนและมีการปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้ล่วงหน้า จะทำให้การร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวลดน้อยลงได้

วิธีการดำเนินการเมื่อได้รับเรื่องราวร้องทุกข์

เมื่อได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ไว้แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. คอบรับและแจ้งให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ทราบว่า จะดำเนินการ หรือได้ดำเนินการไปแล้วอย่างไร

๒. ประสานงานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้ทราบเรื่อง ถ้าเป็นไปได้ ควรให้ทราบข้อเท็จจริงและการดำเนินงานที่ได้ปฏิบัติไปแล้วด้วย

๓. แจ้งผลการดำเนินการตลอดจนผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ให้ผู้ร้องทุกข์หรือหน่วยที่สอบถามได้ทราบ สำหรับการสืบสวนสอบสวนที่ยังไม่ทราบ ควรแจ้งผลระหว่างดำเนินการให้ทราบอย่างน้อยเดือนละครั้ง

วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน

เพื่อความสะดวกในการติดตามผลการเร่งรัดการสืบสวนสอบสวนตลอดจนตรวจสอบเรื่องราวร้องทุกข์ให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้จัดทำทะเบียนเรื่องราวร้องทุกข์โดยให้มีรายการดังตัวอย่างที่ส่งมาพร้อมนี้ เมื่อมีผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อจังหวัดโดยตรง หรือส่วนราชการต่าง ๆ ส่งมาให้จังหวัดดำเนินการ หรือเรื่องราวร้องทุกข์ที่มีผู้ยื่นต่อทางอำเภอ และทางอำเภอได้ทำการสืบสวนสอบสวนแจ้งผลให้จังหวัดทราบให้นำลงทะเบียนเรื่องราวร้องทุกข์ทุกเรื่อง

๒. ให้จำจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการลงรายการในทะเบียนเรื่องราวร้องทุกข์ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรื่อง ตลอดจนการติดตามเร่งรัดการสืบสวนสอบสวนของผู้รับผิดชอบตามระเบียบของทางราชการ และเป็นเจ้าหน้าที่แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๓. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการสืบสวนสอบสวนและสั่งการให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม หากเป็นการร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการระดับอำเภอ โดยเฉพาะการร้องทุกข์กล่าวโทษนายอำเภอ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนด้วยตนเอง

ระดับอำเภอ

การดำเนินการในระดับอำเภอนั้น ให้อำเภอพิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกับระดับจังหวัด การจัดทำทะเบียนเรื่องราวร้องทุกข์ให้อยู่ในความรับผิดชอบของปลัดอำเภอโท (ฝ่ายปกครอง) และถ้าหากมีการร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการระดับอำเภอที่อยู่ใต้การปกครอง บังคับบัญชาของนายอำเภอ ให้นายอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสืบสวนสอบสวนด้วยตนเอง

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)   ชะลอ วนะภูมิ

(นายชลอ วนะภูมิ)

รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรรมการปกครอง

วน.

คณะผู้จัดทำ

1. นายสัจจิต พวงนาค	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวินิจัยและกำกับดูแล รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
2. นายชนกฤต รัตนพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเรื่องร้องทุกข์
3. นางสาววิราภรณ์ ห่วงรักษ์	นิติกรชำนาญการ
4. นายกังวาลย์ บัวจีบ	นิติกรชำนาญการ
5. นางสาวชีวันย์ เมธีธนาภิวัฒน์	นิติกรชำนาญการ
6. นางสาวพนิตาภรณ์ พงศ์สถาพร	นิติกรปฏิบัติการ
7. นายภูริณัฐ ไชโย	นิติกรปฏิบัติการ
8. นายชยพล บุญกอง	นิติกรปฏิบัติการ
9. นางสาวปวีย์ธิดา ธารเนตร	นิติกรปฏิบัติการ